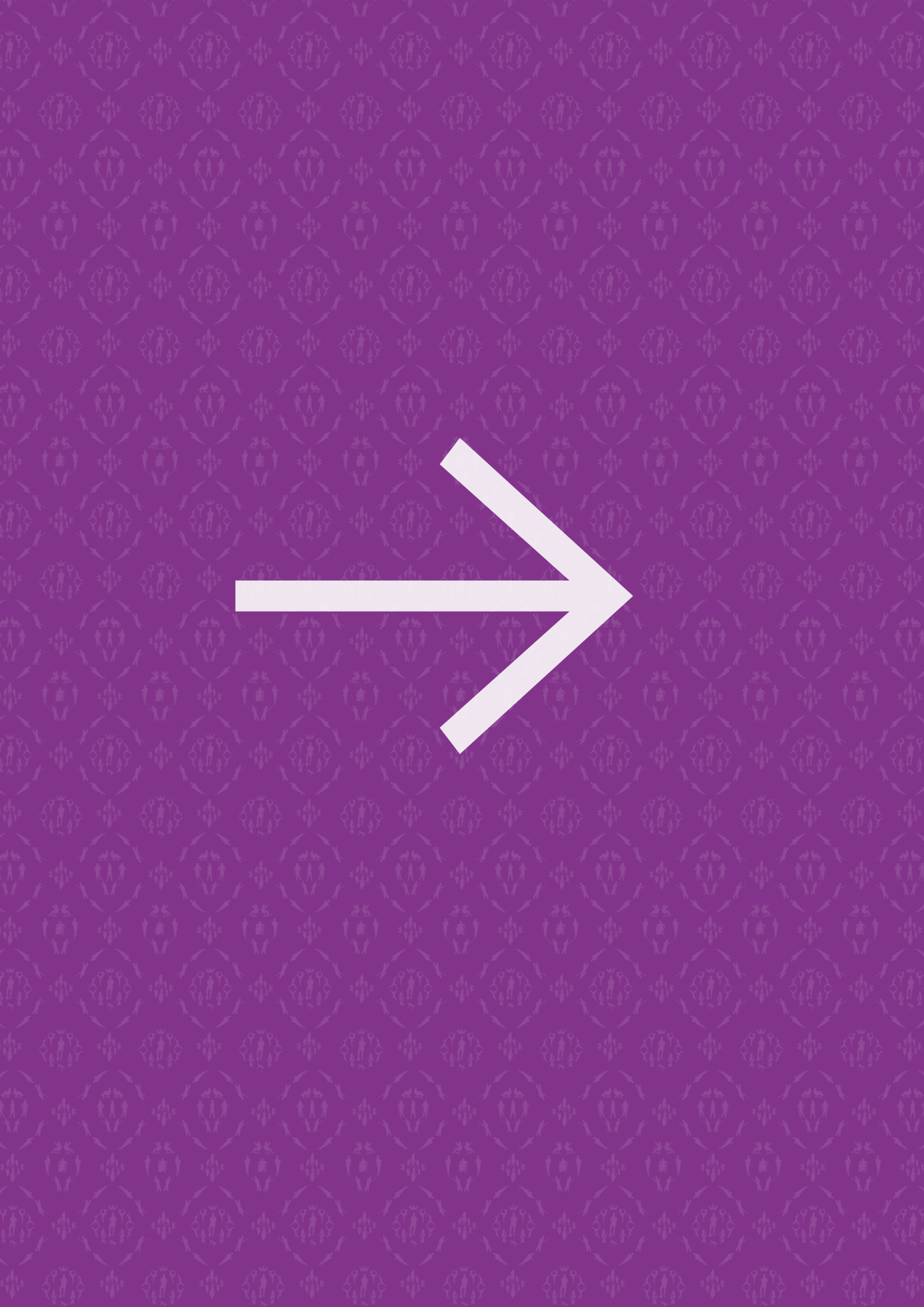

FAS ÅRSREDOVISNING

2012

FAS ÅRSREDOVISNING **2012**

INNEHÅLL

FÖRORD	6
RESULTATREDOVISNING	9
1. Mål och arbetssätt	9
2. Organisation	14
3. Rådets huvudområden	17
4. Finansieringsformer	21
5. Forskningsstöd	24
6. Internationell strategi	35
7. Strategi och analys	37
8. Kommunikation	40
EKONOMISK REDOVISNING	43
TABELLBILAGA	56

FÖRORD

FAS UPPDRAG ÄR att fördela medel till den bästa forskningen inom områden som anges av regeringen. År 2012 markerade det sista året i det regeringsuppdrag som formulerades 2008 i en forsknings- och innovationsproposition och omfattade fyra år. En tydlig profil i den propositionen, och därmed för FAS, var omfattande satsningar på ett antal områden som av regeringen bedömdes som strategiska när det gällde att uppnå högsta forskningskvalitet och nytta. De särskilda förstärkningar som gällde FAS: arbetslivsforskning och forskning om alkohol, narkotika och tobak, var under 2012 i funktion genom stöd till centrumbildningar, program- och projektstöd, där merparten av medlen gick till centra och program. Under år 2012 gällde de flesta besluten om forskningsstöd i FAS styrelse därför stöd till projekt. Samtidigt presenterades den nya forskningspropositionen som ska gälla för perioden 2013–2016. Om propositionen antas av riksdagen kommer den att innebära betydande tillskott av medel för vårdforskning och forskning om åldrande och hälsa. Vårdforskning blir i så fall ett nytt område för FAS vilket ställer nya krav på kompetens och beredningskapacitet och FAS har förberett sig för detta utvidgade uppdrag.

De två senaste forskningspropositionerna har alltså inneburit betydande tillskott av medel för FAS, men i huvudsak till vissa av regeringen angivna områden.

Utfallet under 2012 av FAS stöd till projekt, som var den tyngsta posten beträffande beviljade forskningsmedel, innebar att en mycket stor del av den samlade forskningsfinansieringen gick till ett fåtal stora och sedan länge etablerade lärosäten. Det är alltså svårt för nyare och mindre universitet/högskolor att hävda sig i konkurrensen. Det är ur FAS synvinkel avgörande att forskningsidéer och forskningspotential får möjlighet att utvecklas oavsett var de finns och formuleras. Därför måste kvaliteten i ansökningarna alltid vara vägledande, och aktiva åtgärder för att stimulera forskare att söka hos FAS behövs för att kre-

ativa idéer inte ska förbli oförlösta. Det är därför en styrka att en stor del av de forskare som under 2012 fått stöd har sökt hos FAS för första gången. Det är ett mått på förnyelsen i profilen bland forskarna. Det förändrar dock inte bilden av en påtagligt stor koncentration av medel till redan stora och mycket väl etablerade universitet.

Under året fattades också beslut i den för FAS, Formas, Vinnova och Vetenskapsrådet gemensamma, tvärvetenskapliga, satsningen på barns och ungdomars psykiska hälsa. Totalt omfattar finansieringen 300 mnkr under sex år. Satsningen gäller FAS särskilda samordningsområde barn och ungdomar. Barns och ungdomars psykiska hälsa har varit fokuserat i den offentliga diskussionen under lång tid och frågor bland annat om en eventuell ökning av den psykiska ohälsan har varit återkommande. Det är mot bakgrund av detta mycket tillfredsställande att det nu finns en långsiktig finansiering inom området till högkvalitativ forskning. Den ska förhoppningsvis efter hand bidra med vetenskapligt grundad kunskap som kan vara vägledande för insatser och åtgärder på flera nivåer, från individ till samhälle.

FAS har under 2012 ytterligare utvecklat sin omfattande nationella och internationella forskningsinformation. När det gäller den internationella aspekten kan särskilt nämnas att FAS under 2012 deltog i Euroscience Open Forum (ESOF) i Dublin, Irland. Svenska forskare finansierade av FAS presenterade tillsammans med andra europeiska forskare aktuella resultat av relevans för den demografiska förändringen som pågår i de flesta länder i Europa. Tillsammans med Vetenskapsrådet arrangerades en workshop på temat lärande, från hjärna till samhälle. Ett annat tema var antibiotikaresistens som var föremål för en gemensam satsning mellan FAS, Formas, Vinnova och VR vid ESOF.

Dessa insatser kan tjäna som exempel på bredden i den tvärvetenskapliga forskning om människor och människors villkor som är ett kännemärke för FAS.

Erland Hjelmquist
Huvudsekreterare, FAS

1. Mål och arbetssätt

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) arbetar på uppdrag av regeringen. FAS är ett av tre statliga forskningsråd och en av sex statliga forskningsfinansiärer. FAS uppgift är att främja och stödja grundforskning och behovsstyrd forskning på arbetslivsområdet och inom social- och folkhälsovetenskap.

FAS uppgift är också att informera och föra dialog med andra aktörer inom FAS ansvarsområden och övriga forskarvärlden. Dialogen ska handla om rådets verksamhet och de resultat som kommer fram i den forskning som FAS finansierar. En tredje uppgift är att strategiskt analysera, utveckla och utvärdera den forskning och de forskningsbehov som finns inom FAS område. En ytterligare uppgift är att medverka i den samordningsgrupp som enligt regeringsbeslut består av myndighetscheferna för FAS, Vinnova, Vetenskapsrådet och Formas. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamhet.

ORGANISERING AV ARBETET

FAS organiserar verksamheten för att nå högsta kvalitet i alla steg i forskningsfinansieringen och i det strategiska arbetet.

Forskningsmedel fördelas efter utlysning och ansökning i öppen konkurrens. Det leder till att forskare som är framstående inom sina respektive områden kan få stöd till projekt, programstöd eller till att bygga upp särskilda forskningscentra, så kallade FAS-centra.

- Forskningsprojekten formuleras fritt av enskilda forskare. Det ses som en garanti för teoretisk och metodologisk förnyelse.

- Programstöden gäller vissa områden som FAS identifierat som särskilt intressanta och går till etablerade grupper av forskare.
- Centumbildningar finansierade av FAS är en ännu mera omfattande och långsiktig satsning. Den kan ske inom särskilda områden som FAS bedömt som betydelsefulla eller fritt definieras av forskare inom FAS ansvarsområde.

Under 2012 använde FAS för andra gången en förkortad process för beredning av projektbidrag och postdoc så att det går att tidigare lägga fördelningsbesluten. Styrelsebeslutet för dessa medel fattas nu under september månad, vilket ger berörda forskare och lärosäten bättre möjligheter att planera inför projektstart. Det nya arbetssättet innebär alltså en förbättrad service till forskarsamhället. Omställningen har genomförts med fokus på att kvaliteten i beredningsprocessen ska bevaras. FAS avser att fortsättningsvis använda denna ordning.

Ett ytterligare steg för att förbättra servicen mot forskarsamhället sker i samverkan mellan Vetenskapsrådet, FAS och Formas. Ett arbete för att utveckla ett gemensamt ansöknings- och projekthanteringssystem har pågått under året och beräknas bli slutfört under 2013.

BEDÖMNING OCH BESLUT OM PROJEKTBJDRAG

FAS arbetar konsekvent för att forskare ska få de bästa förutsättningarna att lämna in intressanta och väl formulerade ansökningar. Både kansliet och styrelseledamöter, med ersättare, deltar sedan i beredningsarbetet.

Styrelseledamöterna och deras ersättare är forskare på hög nivå eller representanter från de verksamheter som hör samman med FAS forskningsområden. I prioriteringskommittéerna (PK) finns också externa ledamöter, forskare och allmänrepresentanter, utsedda av styrelsen. De externa ledamöterna utgör sammantaget en majoritet i PK-organisationen, men de är inte i majoritet i varje enskild kommitté. Som ytterligare underlag hämtar FAS in utlåtanden från framstående nationella och internationella externa experter. Det blir allt vanligare att experter från andra länder ingår i arbetet, helt eller delvis. Ju större och långsiktigare satsningarna är, desto större är bruket av internationella sakkunniga.

FAS har ett tydligt krav på att resultat från den forskning som stöds publiceras i internationella tidskrifter. Tillgängliga bibliometriska analyser visar att den forskning som FAS finansierar står sig väl i internationella jämförelser. FAS genomför också på eget initiativ utvärderingar av olika slag, oftast med internationella granskare. Syftet är att värdera forskningens kvalitet och identifiera luckor och brister. Under 2012 presenterades en internationell utvärdering av området Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak och Spel (ANDTS). Initiativet till denna utvärdering hade tagits av FAS styrelse. Utvärderingen kommer att vara en del i överväganden om satsningar inom området, enskilt för FAS eller tillsammans med Formas, Vetenskapsrådet och Vinnova.

BIDRAG TILL YNGRE FORSKARE

Om Sverige ska kunna stärka sin internationella konkurrenskraft inom forskningsområdet krävs ett utökat stöd till yngre forskare. Därför prioriterar FAS stödformer som särskilt riktar sig till den gruppen.

Under 2012 fördelade FAS tolv postdoc-bidrag till yngre forskare. En stödform som för första gången prövades 2011 var särskilda juniorforskarbidrag, vilken också användes 2012. Den avser fyraåriga projektstöd till forskare högst sex år efter disputation. FAS beviljade sex sådana bidrag 2012. De goda erfarenheterna av denna satsning även under 2012 gör att FAS styrelse beslutat fortsätta med stödet.

ÖKAT INTERNATIONELLT SAMARBETE

FAS har aktivt deltagit i arbetet med att påverka EUs sjunde ramprogram inom de tematiska områdena "Hälsa" och "Socioekonomisk forskning och Humaniora". Vidare har FAS samverkat med forskningsfinansiärer i andra länder, bland annat genom European Science Foundation (ESF) och samlingsorganisationen, Science Europe, som på sikt kommer att ersätta ESF.

FAS intensiva strategiarbete under 2011 har gett effekt 2012 i Regeringens forsknings- och innovationsproposition. Inte minst i det utökade uppdraget för FAS inom vårdforskning respektive åldrande och hälsa.

EWA STÅLLDAL
ORDFÖRANDE

Under året har en utlysning tillsammans med VR och Formas genomförts riktad mot Kina inom ramen för regeringens Kina-uppdrag. Stöden ska avse bilaterala forskningssamarbeten. Steg 1 öppnades under hösten och stängs i januari 2013. Vidare har FAS under 2012 utlyst medel för riktade satsningar mot Indien, så kallade India workshop, med målsättningen att utarbeta förslag till teman med framtida bilateral potential. Totalt åtta projekt beviljades medel.

FAS har under ett antal år representerat Sverige i initiativet Joint Programming More Years Better Lives. Under 2012 beviljade EU-kommissionen ett bidrag, J-AGE Coordination Action, till detta initiativ.

FAS TRE VERKSAMHETSGRENAR

Följande tabeller beskriver på olika sätt kostnader och intäkter som gäller FAS tre verksamhetsgrenar: forskningsstöd, forskningsinformation samt strategi och analys (tabell 1.1 och 1.3). I tabell 1.2 redovisas hur myndighetens kostnad per redovisad prestation utvecklats över de senaste tre budgetåren.

Tabell 1.1 Kostnader 2010–2012 fördelade på verksamhetsgrenar

Kostnader (tkr)	2010	2011	2012
FORSKNINGSSTÖD			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget	379 997	380 026	414 911
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	0	0	0
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	16 667	17 236	18 993
FORSKNINGSINFORMATION			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget	270	240	118
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	4 487	5 511	4 748
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	2 860	3 252	3 365
STRATEGI OCH ANALYS			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget	899	6 857	2 056
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	5 344	10 291	9 738
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	4 578	4 790	4 545
SÄRSKILDA JÄMSTÄLLDHETSÅTGÄRDER (KVINNORS HÄLSA)			
Lämnade bidrag, Kvinnors hälsa	29 926	0	0
Projektrelaterade kostnader, kvinnors hälsa	456	0	0
ÄLDREFORSKNING			
Lämnade bidrag, äldreforskning	34 995	35 000	35 000
ERA-NET			
	460	- 391	333
BIDRAG FRÅN DV			
	147	0	0

Tabell 1.2 Utveckling av verksamhetens prestationskostnader

Kostnad	2010	2011	2012
Forskningsstöd per prestation i tkr (kostnad/ansökan)*	27	30	27
<i>* Beräknad som förvaltningskostnaderna och projektrelaterade kostnader inom forskningsanslaget i förhållande till antalet ansökningar.</i>			
Kostnad per prestation i % (adm. kostnad/ lämnade bidrag)**	8 %	10 %	9 %
<i>**Beräknad som förvaltningskostnaderna och projektrelaterade kostnader inom forskningsanslaget i förhållande till lämnade bidrag.</i>			

Tabell 1.3 Intäkter, andra än av anslag 2010-2012 fördelade på verksamhetsgrenar

Intäkter (tkr)	2010	2011	2012
INTÄKTER AV BIDRAG			
Forskningsstöd	983	4 114	5 466
Forskningsinformation	349	1 460	1 940
Strategi och analys	254	1 062	1 411
INTÄKTER AV FÖRSÄLJNING, FÖRVALTNINGSANSLAGET			
Forskningsstöd	99	43	12
Forskningsinformation	35	15	4
Strategi och analys	26	11	3
FINANSIELLA INTÄKTER, FÖRVALTNINGSANSLAGET			
Forskningsstöd	14	71	53
Forskningsinformation	5	25	19
Strategi och analys	4	18	14
FINANSIELLA INTÄKTER, FORSKNINGSANSLAGET			
Forskningsstöd	126	640	474
Forskningsinformation	45	227	168
Strategi och analys	33	165	122

2. Organisation

FAS STYRELSE

FAS styrelse har fullt ansvar. Den består av ordförande, tolv ledamöter och tolv ersättare. En majoritet i styrelsen, sju ledamöter och deras ersättare, är forskare och väljs av forskarsamhället. Det sker genom så kallade elektorsval. Ordföranden, övriga ledamöter och deras ersättare utses av regeringen. I styrelsens möten deltar både ledamöter och ersättare.

KOMMITTÉER

Styrelsen tillsätter sju så kallade prioriteringskommittéer med uppgift att granska och bedöma ansökningar om projektbidrag och postdoc-bidrag. Prioriteringskommittéernas arbetsområden är Arbete, miljö och hälsa, Arbete, vardag och hälsa, Arbetsmarknad, Arbetsorganisation, Folkhälsa, Omsorg och sociala relationer, samt Valfärd och socialförsäkring. Ansökningarna fördelas utifrån den kompetens som finns i prioriteringskommittén och med hänsyn till jävssituationen. Hänsyn tas även till sökandens val.

Styrelsens samtliga ledamöter och ersättare ingår i prioriteringskommittéerna. Dessutom har styrelsen beslutat att knyta externa ledamöter, under 2012 sammanlagt 31 personer, till kommittéerna. De externa ledamöterna är såväl forskare som allmänrepresentanter. Det garanterar en breddning av kompetensen i bedömningsarbetet för en allsidig och kvalificerad granskning av ansökningarna. De externa ledamöterna utses för en period av fyra år.

FAS har även en publikationskommitté vars uppdrag är att bedöma ansökningar om bidrag till utgivning av vetenskapliga och forskningsinformerande tidskrifter och monografier. Kommittén bedömer även ansökningar om journaliststipendier.

FAS KANSLI

Verksamheten vid FAS kansli leds av en huvudsekreterare som utses av styrelsen. Kansliet ska bland annat stödja rådets beredningsorgan och bidra till att den forskning som finansieras av FAS sprids och diskuteras i ett vidare sammanhang.

Kansliet är organiserat i en programenhet, en administrativ enhet och en kommunikationsenhet. Cheferna för de tre enheterna ingår i huvudsekreterarens ledningsgrupp. FAS samarbetar nationellt och internationellt med andra forskningsfinansiärer.

PERSONAL

Vid årets slut var 23 personer anställda vid kansliet, varav sjutton kvinnor och sex män. I ledningsgruppen ingick en kvinna och tre män. Personalens medelålder är 54 år.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

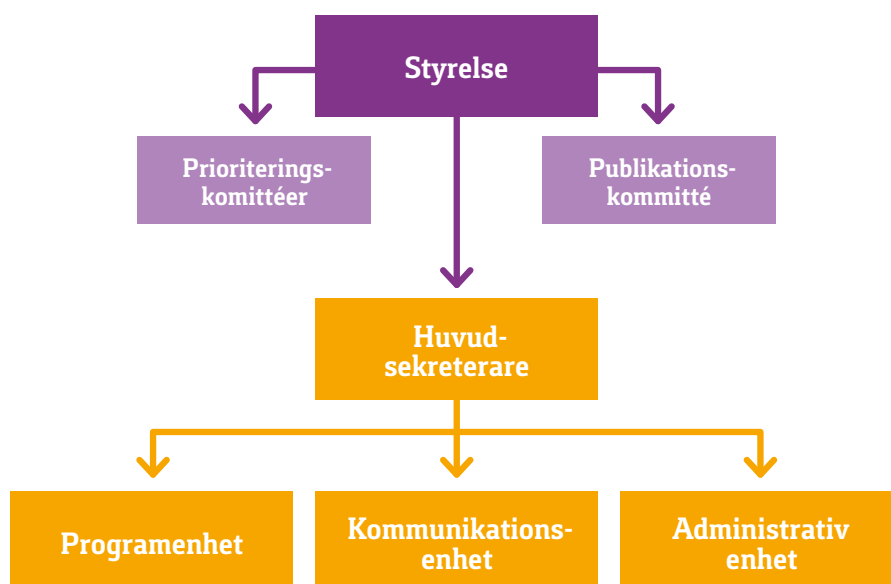
För att fullgöra FAS uppdrag krävs att det finns ledningskompetens, ämneskunskaper inom FAS ansvarsområden samt goda kunskaper inom administration och kommunikation. FAS arbetar för en långsiktig och god personalförsörjning där de anställda har de kvalifikationer som är nödvändiga. Målet är att medarbetarna ska få förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter på ett sätt som är optimalt för verksamheten. Inför varje rekrytering görs ingående bedömningar av kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vår bedömning är att de senaste årens nyrekryteringar har ökat FAS möjligheter att klara de utökade krav som ställs på myndigheten. Vid nyrekrytering strävar FAS dessutom efter att åstadkomma en jämnare könsfördelning och en högre grad av mångfald.

Kompetensfrågorna kommer att vara viktiga också framöver, dels utifrån behov av verksamhetsutveckling, dels med anledning av de pensionsavgångar som blir aktuella de närmaste åren.

SJUK- OCH HÄLSOVÅRD

Sjukfrånvaron på FAS ökade under 2012 till 3,55 procent. På en myndighet med ett litet antal anställda påverkar enstaka längre sjukskrivningar sjukfrånvarostatistiken markant.

FAS hade under året avtal med Betania för företagshälsovård och sjukvård. Personalen erbjuds årligen hälsokontroller. FAS satsar även på olika former av friskvård. Personalen hade under året bland annat möjlighet att på betald arbetstid utöva motion en timme per vecka. FAS subventionerar dessutom friskvård till ett belopp av högst 2 000 kr per år och anställd.

3. Rådets huvudområden

Den forskning som FAS stöder delas in i sex huvudområden.

ARBETE OCH HÄLSA

Området består av forskning om allmän miljö, arbete, arbetsmiljö, vardag och hälsa. Det handlar om forskning kring psykiska, fysiska, kemiska och biologiska risker i miljö, arbete och vardag. Forskningen kan också visa hur allmän miljö, arbete, arbetsmiljö och vardagsliv kan utformas med hänsyn till människors hälsa, säkerhet och utveckling. Här ingår även:

- Studier om den allmänna miljöns betydelse för folkhälsan.
- Studier om hur människors villkor i arbete, vardag och familj kan påverka hälsan.
- Forskning om förutsättningarna för interventioner, implementering och metodutveckling med sikte på gynnsamma förhållanden i allmän miljö, arbete, vardag och familj.
- Studier om samspelet mellan fysisk och psykosocial arbetsmiljö och anställningsvillkor. Men även påverkan av bakgrundsfaktorer som socioekonomiska villkor, sjuklighet, åldersförändringar, kön och etnicitet liksom samspelet mellan arbete, vardag och familj.
- Forskning om arbetsmiljöns betydelse för möjligheten till ett högt deltagande i arbetslivet även efter traditionell pensionsålder.

ARBETSMARKNAD

Dagens arbetsliv ger upphov till flexibla verksamhetsformer som innebär möjligheter och risker för både verksamhet och medarbetare. Här handlar det om organisationsteoretisk forskning kring hur samspelet

mellan människa och arbetsorganisation förändras. Det handlar om ny teknik och nya mer interaktiva arbetsformer, genom variationer i anställningsformer och en ökad kundstyrning. Det gäller till exempel forskning om:

- ledarskapets roll för verksamhetens styrning, värdet förädling och effektivitet för att skapa goda arbetsvillkor.
- medarbetarskapets roll och samspelet mellan kompetens, lärande och yrkesroller samt förändringar av teknik, arbetsvillkor och produktionsorganisation.
- inflytande och kontroll i arbetet samt könsrelationer och maktförhållanden på arbetsplatsen, till exempel diskriminering, mobbning och utestängning. Det gäller bland annat med utgångspunkt i bakgrundsfaktorer som kön, ålder, etnicitet, funktionshinder och sexuell läggning.

ARBETSMARKNAD

Detta forskningsområde täcker arbetsmarknadens funktionssätt och reglering. Det handlar till exempel om:

- Forskning om matchning mellan utbildning och arbete, om över- och underutbildning samt om lönebildning liksom om hinder för att delta i arbetsmarknaden.
- Forskning om arbetslöshet, om arbetsförmåga samt om metoder för att bryta socialt utanförskap.
- Studier av segregering i arbetslivet, professionalisering, hur yrken och professioner definieras, utvecklas och förändras samt hur nya kvalifikationskrav uppstår.

Med ökande internationalisering ökar även arbetskraftens rörlighet. Den gemensamma europeiska arbetsmarknaden och effekter av globalisering och migration skapar nya förutsättningar. Därför ingår också forskning om arbetsmarknadsrelationer, arbetsrättslig reglering och diskriminering. Dessutom ingår studier av EU-rättens roll och hur den svenska modellen för utveckling av arbetsliv och samhälle påverkas av nya omvärldsfaktorer.

FOLKHÄLSA

Forskning inom detta område handlar bland annat om betydelsen av människors levnadsvanor, miljö och samhällsförhållanden. Men även om vårdsystemets betydelse för befolkningens hälsa. Det gäller såväl fysisk som psykisk hälsa. Liksom även hälso- och sjukvårdens effektivitet. Dessutom ingår psykosociala faktorer betydelse för hälsoproblem samt samspelet mellan riskbenägenhet, livsstilar och ohälsa.

Studier av orsaker till, förekomst av och förebyggande av ohälsa i befolkningen, fördelning av ohälsa efter klass, kön, etnicitet, ålder och utbildning är också en del av forskningen om folkhälsa. Hälsoproblem under barndomen liksom åldrandeprocessen och åldrandets sjukdomar är ytterligare exempel inom området. Vidare ingår forskning om handikapp och funktionshinder, studier av bruk och missbruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel samt studier av skador och prevention i olika sammanhang.

VÄLFÄRD OCH SOCIALFÖRSÄKRING

Detta område rymmer forskning om socialpolitikens och socialförsäkringens mål, lagstiftning och institutioner samt om hur de påverkar välfärdssystemet. Levnadsnivå och inkomstfördelning är viktiga områden, liksom studier av familje- och uppväxtförhållanden betydelse för människors chanser i livet. Exempel på annan forskning är:

- Studier om trygghetssystemets betydelse för människors villkor och utveckling.
- Studier av befolkning och migration.
- Forskning om välfärd och levnadsvillkor i särskilda grupper som barn och äldre.
- Forskning om sjukskrivningar och kopplingen till arbetsvillkor, hälsa och socialförsäkring.

OMSORG OCH SOCIALA RELATIONER

Forskning om omsorg och sociala relationer handlar bland annat om mötet mellan människor och företrädare för olika institutioner. Det kan till exempel vara mötet med individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och barnomsorg eller om anhörigvårdens villkor. Andra exempel är:

- Studier om sociala och etniska relationer i samhället och relationer mellan människor i familjen och dess omgivning.
- Forskning inom utvecklingspsykologi och om socialisation och identitetsutveckling, om mobbning, våld och övergrepp, samlevnad och sexualitet.
- Forskning om handikappolitik, funktionshinder och om funktionshindrades villkor i samhället.

Samverkan

Den samordningsgrupp mellan FAS, Formas, Vinnova och VR, som anges i instruktionen till myndigheterna har under året sammanträtt vid sex tillfällen. I anslutning till tre av dessa har även myndigheternas ordförande deltagit.

Arbetet i samordningsgruppen har i mycket präglats av att följa upp myndigheternas gemensamma underlag till Forsknings- och innovationspropositionen. Vidare har diskussion förts om gemensamma aktiviteter på nationell nivå mot EU och internationellt. För det senare har myndigheterna gemensamt tagit fram en strategi för forsknings och innovationssamarbete med Kina samt bistått regeringskansliet med underlag till den internationella forskningsstrategi som regeringen beslutat om 2012.

Samordningsgruppen arbetar också för att utveckla olika samarbeten där våra olika uppdrag och roller kan utnyttjas för att förstärka svensk forskning och svensk innovationskapacitet. Under 2012 har bland annat följande områden berörts: barns och ungdomars psykiska hälsa, antibiotikaresistens, kollektivtrafikforskning, klinisk behandlingsforskning och grundläggande teknisk forskning. Några av dessa har utvecklats till gemensamma satsningar under 2012 som till exempel barns och ungdomars psykiska hälsa och kollektivtrafikforskning.

Utöver arbetet i samordningsgruppen har FAS under året samverkat med olika myndigheter och aktörer. Huvudsekreteraren var till exempel ledamot i insynsrådet vid Statens Folkhälsoinstitut (FHI).

Samverkan har även skett med Socialstyrelsen och andra myndigheter när det gäller evidensbaserad forskning samt effektstudier inom det sociala området.

FAS är representerat i övervakningskommittén för Europeiska Socialfonden och har där bidragit med kunskaper och nätverk inom FAS ansvarsområde.

FAS deltog i regeringens arbetsmiljöpolitiska kunskapsråd vars verksamhet avslutades 1 september 2011. Kunskapsrådet föreslog i SOU 2011:60 att ett nationellt kunskapscentrum för arbetsmiljö skulle byggas upp. Under 2012 föreslogs i regeringens budgetproposition att Arbetsmiljöverket skulle initiera uppbyggnaden av ett sådant centrum. Vidare har FAS deltagit i det nätverk för Europeiska Arbetsmiljöbyrån som i Sverige samordnas av Arbetsmiljöverket, IFAU:s referensgrupp samt IVA:s projekt för Innovations- och Forskningspolitiska analyser. FAS har också samverkat med delegationen för kunskapsområdet företagshälsovård för en programsatsning om forskning kring företagshälsovård samt även med Sida i forskningspolitiska frågor. Vidare deltar FAS i regeringens ungdomspolitiska råd och ingår i en referensgrupp för regeringens satsning på föräldrastöd.

Samordningsansvar

I FAS uppdrag ingår att samordna svensk forskning om barn och ungdomar, om äldre, funktionshinder, liksom även socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning, samt internationell migration och etniska relationer.

4. Finansieringsformer

FAS beviljar olika typer av forskningsstöd.

STÖD TILL FORSKNINGSPROJEKT

Den vanligaste stödformen avser projekt som vanligen pågår under tre år och har ett tydligt fokus på en särskild forskningsfråga. Projektbidragen utlyses en gång om året med ett ansökningsförfarande i två steg. En särskild variant av projektstöd som infördes under 2011 var det fyraåriga stödet till juniora forskare.

POSTDOC-BIDRAG

En särskild form av projektbidrag utgörs av det som kallas postdoc-bidrag, vars syfte är att ge yngre, nydisputerade forskare möjlighet att i nära anslutning till sin doktorsexamen fortsätta sin forskarkarriär. Bidraget ges för två år och är avsett att täcka en heltidslön. Under 2009 tillkom en ny stödform, internationella två- och treåriga postdoc-bidrag, som samfinansieras med Europeiska kommissionen i ett fyraårigt projekt (COFAS).

PROGRAMSTÖD

Programstöd är ett bidrag till forskning med eget programansvar om två miljoner kronor per år i totalt sex år. Syftet är att FAS långsiktigt ska förstärka och bygga ut forskarmiljöer inom forskningsområden som bedöms som särskilt angelägna – där det finns en god forskningskapacitet att bygga på. Programstöd söks efter en särskild utlysning.

STARKA FORSKNINGSMILJÖER

FAS ger stöd till starka forskningsmiljöer i form av FAS-centra, som innebär ett bidrag på mellan 5–10 miljoner kronor per år under högst tio år. I slutet av 2012 fanns tretton FAS-centra.

FORSKARSKOLOR

FAS stöd till forskarskolor innebär ett bidrag på maximalt en miljon kronor per år i fem år. Dessa har hittills utlysts inom ramen för stöd till FAS-centra. Bidraget ska täcka kostnader för utbildningsinsatser och olika slag av omkostnader. Däremot är inte bidraget avsett för löner eller stipendier till doktorander.

UTLANDSSTIPENDIER

Utlandsstipendier kan sökas av forskare inom FAS ansvarsområde för vistelse vid en utländsk forskningsinstitution under vanligtvis 6–12 månader för forskning och vidare meritering. Stipendierna syftar både till ökad internationalisering och till kompetensutveckling inom FAS ansvarsområde.

GÄSTFORSKARBIDRAG

Syftet med gästforskarbidragen är att tillföra det svenska forskarsamhället kvalificerade kunskaper och kompetens när det gäller forskning inom FAS ansvarsområde. Gästforskarbidragen avser vistelser i Sverige under maximalt sex månader för forskning, konsultationer, föreläsningar, seminarier etc. och söks av den svenska värdinstitutionen.

RESEBIDRAG

Resebidrag kan sökas för medverkan i vetenskapliga konferenser utomlands, för att representera Sverige i internationella sammanhang som är av intresse för svensk forskning eller för planering av internationellt forskningssamarbete.

NÄTVERKSBIIDRAG

Nätverksbidrag syftar till att utveckla kontakter och erfarenhetsutbyte mellan forskare vid olika institutioner eller inom olika discipliner. Bidragen gäller i första hand direkta omkostnader för forskarträffar.

KONFERENSER OCH SYMPOSIER

FAS stöder internationella vetenskapliga konferenser och symposier inom rådets ansvarsområde och som anordnas i Sverige. Syftet är att underlätta kontakter och erfarenhetsutbyte mellan svenska och utländska forskare samt att överföra kunskaper från det internationella forskarsamhället till svensk forskning.

TIDSKRIFTER OCH PUBLICERINGAR

Bidrag ges till utgivning av vetenskapliga tidskrifter inom rådets verksamhetsområde och även till forskningsinformerande tidskrifter inom de områden där FAS har ett särskilt samordningsansvar. FAS kan vidare ge stöd till publicering av vetenskapliga monografier, dock inte avhandlingar och antologier. I första hand går stödet till publikationer från forskning som fått bidrag av FAS.

OPEN ACCESS

Open Access-kravet gäller för beslut om forskningsfinansiering som fattats från och med 1 januari 2012. Alla som beviljas projektbidrag från det datumet får ett generellt bidrag om 30 000 kronor per projekt avsett för Open Access-publicering. Under 2012 avsattes cirka 2,8 miljoner kronor. Beslutet får även konsekvenser för tidskrifter som får publiceringsbidrag från FAS. Enbart tidskrifter som har och/eller övergår till Open Access eller tillåter parallellpublicering kan få bidrag från FAS. Tidskrifter med stöd från FAS får ej ta betalt för parallellpublicering.

JOURNALISTSTIPENDIER

Syftet med de årligen utdelade stipendierna är att skapa bättre förutsättningar för journalister att sätta sig in i, och rapportera om, forskning inom FAS ansvarsområden samt att utveckla kontakter mellan media och forskning.

5. Forskningsstöd under 2012

Under 2012 fick FAS in 1539 ansökningar om olika forskningsstöd (av dessa bereddes under året 1 482 stycken), vilket är en ökning med cirka 13 procent jämfört med året innan. Av de 1482 ansökningarna beviljades 322 stycken. Ansökningarna gällde sammanlagt 3,9 miljarder kronor och det totala beviljade beloppet var 360 miljoner kronor.

Tio procent av dem som sökte forskningsprojekt fick sina ansökningar beviljade, vilket är ungefär samma andel som tidigare år. Den genomsnittliga storleken på det beviljade beloppet för treåriga projekt var 2,9 miljoner kronor. Beloppets storlek har ökat under de senaste tre åren.

Den största delen av 2012 års forskningsstöd gick till Stockholms universitet, följt av Karolinska institutet, Lunds universitet och Göteborgs universitet.

Andelen nya projektledare som mottagare av projektstöd var drygt 50 procent. Sett över en treårsperiod, 2010–2012, har den andelen ökat.

Sett till könsfördelningen för mottagare av projektmedel var 49 procent av projektledarna män och 51 procent kvinnor. Jämfört med tidigare år är det första gången andelen kvinnor är större än andelen män som erhåller projektmedel. År 2010 var fördelningen 60 procent män och 40 procent kvinnor.

Huvudområdena Arbete och hälsa, och Omsorg och sociala relationer utmärker sig när det gäller beviljandegrad. För huvudområdet Arbete och hälsa är beviljandegraden dubbelt så stor för män, och för huvudområdet Omsorg och sociala relationer är den dubbelt så stor för kvinnor.

Knappt sextio procent av projektbidragen gick till projektledare mellan 40–60 år, vilket är en ökning från föregående år. Var fjärde projektledare var under

40 år vilket är en ökning jämfört med föregående år, då andelen låg på 20 procent. Andelen projektledare över 60 år har sjunkit jämfört med föregående år, från 25 procent till 16 procent.

Av årets 941 projektansökningar var cirka 16 procent ansökningar till juniorforskarbidrag, vilket är ungefär samma andel som förra året. Juniorforskarbidraget är fyraårigt och vänder sig till forskare som disputerat under den senaste sexårsperioden. Drygt hälften av de sökande var under 40 år. FAS beviljade sex av ansökningarna till juniorforskarbidrag, samtliga var kvinnor. Tio stycken av ansökningarna till juniorforskarbidrag beviljades som vanliga projekt.

En bidragande orsak till ökningen 2011 och 2012 av både antalet skisser och andelen projektledare under 40 år kan vara införandet av juniorforskarbidrag 2011. Det är för tidigt att säga om detta forskningsstöd kommer att leda till en ökning framöver av antalet projektansökningar.

BEREDNINGSPROCESSEN

Ansökningar om projektbidrag och juniorforskarbidrag görs i två steg. Först lämnas en skiss in som granskas av en av rådets prioriteringskommittéer. Om skissen bedöms vara lovande och rankas tillräckligt högt inbjuds den sökande till steg två, det vill säga att komma in med en fullständig ansökan.

Eftersom tillgängliga medel för nya projekt är begränsade måste prioriteringskommittéerna kraftigt begränsa sitt urval av skisser. Det har inneburit att bara runt 25–30 procent av skisserna går vidare till fullständig ansökan. För år 2012 var den siffran 21 procent. Av de fullständiga ansökningarna beviljades 46 procent, vilket motsvarar föregående års beviljandegrad för fullständiga ansökningar.

Beredningen i prioriteringskommittéerna resulterar i att ansökningarna kan delas in i tre grupper: De som föreslås få bidrag, de som föreslås få avslag och de som bedöms kunna stödjas i mån av tillgång till medel. Ansökningarna i den tredje gruppen tas fram och rangordnas av huvudsekreteraren i samråd med ordförandena för de olika prioriteringskommittéerna. Styrelsen fattar sedan beslutet om vilka av ansökningarna som beviljas bidrag.

Återrapporteringen följer kraven i regleringsbrevet och lämnas per huvudområde. Prioriteringskommittéernas ansvarsområden överensstämmer inte med indelningen på huvudområden.

Beredningsarbetet kostade under året 3,0 miljoner kronor.

INTERNATIONELLT PERSPEKTIV

Allt forskningsstöd som beviljas av FAS bedöms i ett internationellt perspektiv. Det gäller i den meningen att den internationella anknytningen och den internationella publiceringen alltid är en grund för ställningstagandet att bevilja eller avslå en ansökan. FAS använder också internationella bedömare i de fall det

är motiverat och strävar efter att öka andelen internationella bedömare.

FORSKNINGEN I DIAGRAM

I diagrammen nedan redovisas återrapporteringskraven för forskningsstödet enligt FAS instruktion och regleringsbrev för budgetåret 2012. Här rapporteras uppgifter för de senaste tre åren, men i vissa fall förekommer det redovisningar för endast år 2012. Diagrammen återfinns i tabellform i tabellbilagan.

De siffror som presenteras här gäller endast anslag om forskningsstöd beslutade under 2012. Under året fattades även tilläggsbeslut om anslag som rör tidigare års forskningsstöd.

Nedanstående statistik för åldersfördelningen, könsfördelningen och andelen nya mottagare av forskningsstöd bygger på projektledarens ålder och kön.

Antalet beviljade projekt- och postdoc-ansökningar

Som framgår av **diagram 5.1** har antalet inlämnade skisser per huvudområde varierat under tidsperioden 2010–2012. Huvudområdena Arbetsorganisation och Valfärd och socialförsäkring uppvisar en ökning

Diagram 5.1 Antal projektansökningar åren 2010–2012, fördelat på huvudområde

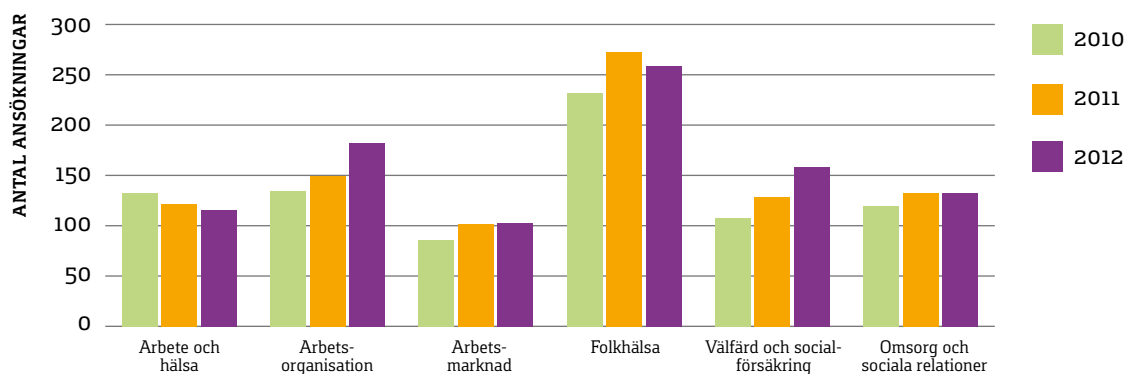

Diagram 5.2 Beviljandegraden för projektansökningar åren 2010–2012, fördelat på huvudområde

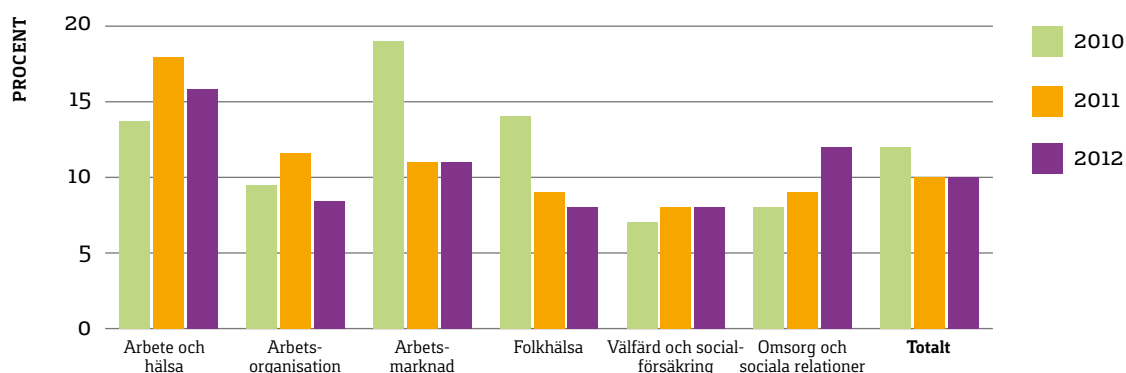

Diagram 5.3 Beviljandegraden för fullständiga projektansökningar, åren 2010–2012

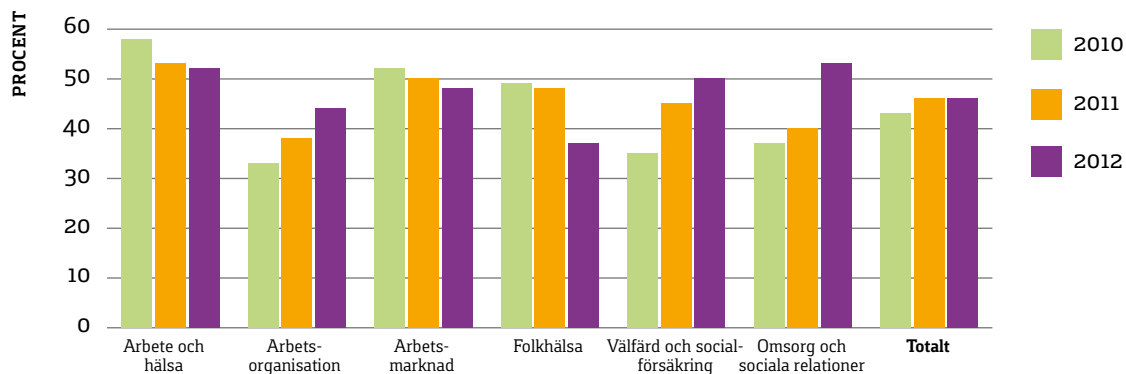

Diagram 5.4 Antal postdoc-ansökningar åren 2010–2012, fördelade på huvudområde

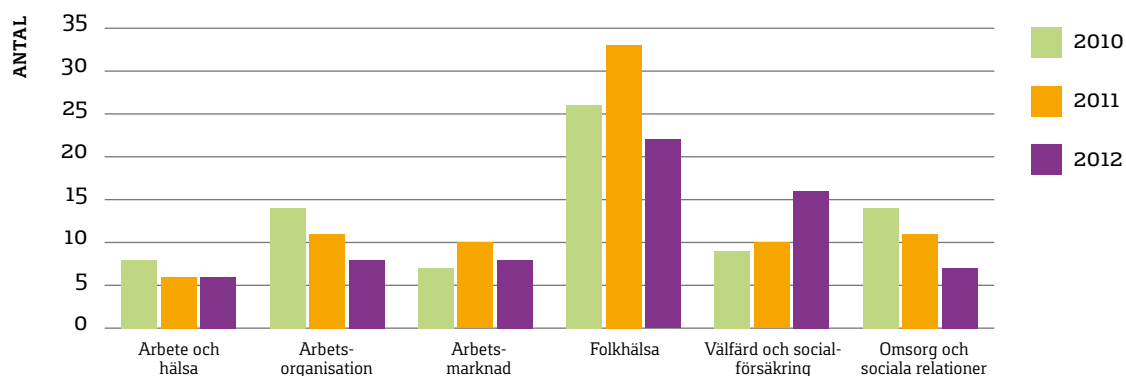

Diagram 5.5 Beviljandegraden för postdoc åren 2010–2012, fördelad på huvudområde

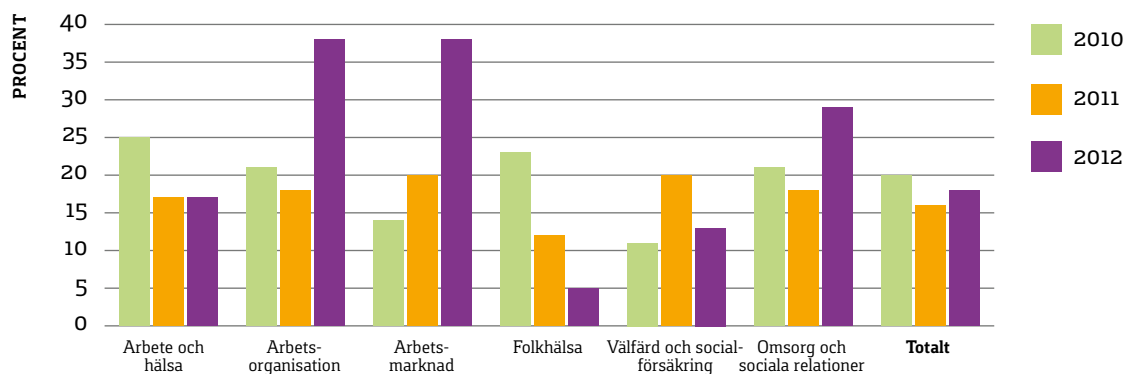

Diagram 5.6 Sökt projektbidrag för de ansökningar som beviljats anslag, åren 2010–2012

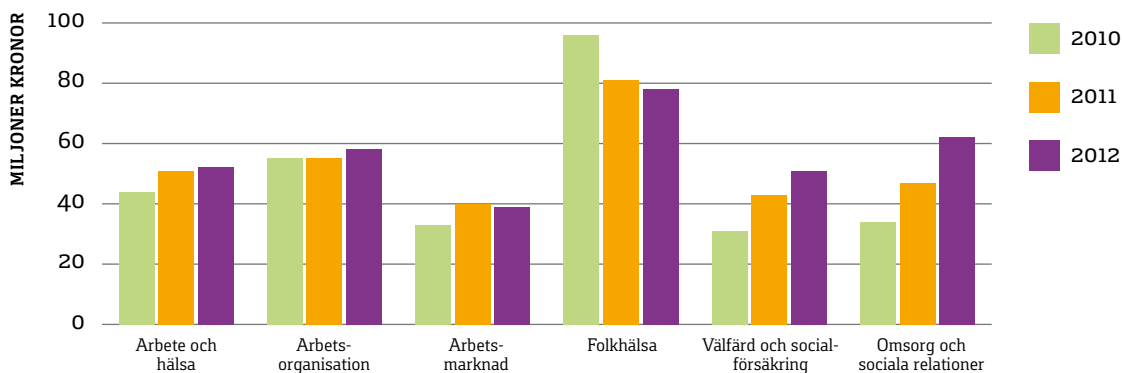
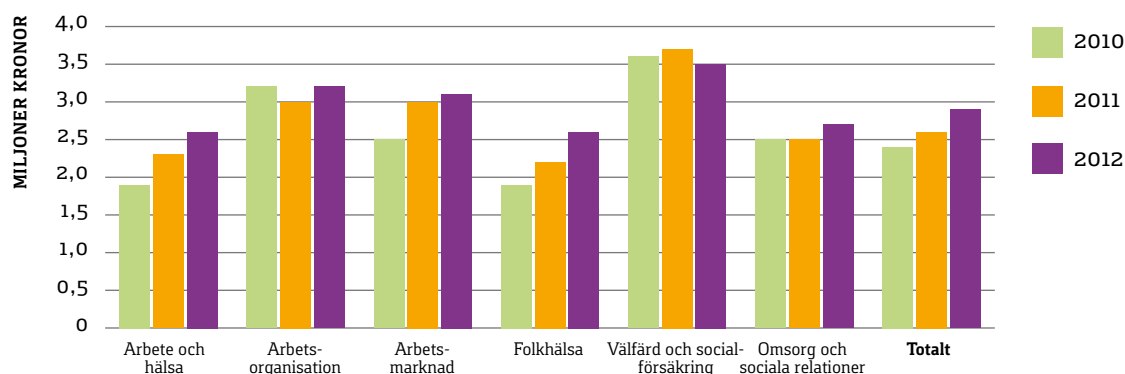
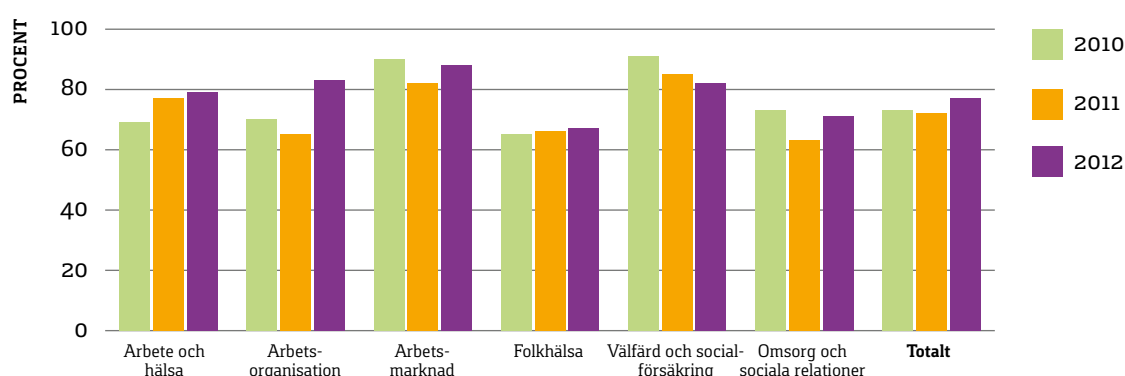

Diagram 5.7 Genomsnittlig beviljad bidragsstorlek för projekt under perioden 2010–2012**Diagram 5.8** Bidragskvot för perioden 2010–2012

under tidsperioden. Ökningen av forskning inom Vård och socialförsäkring har skett samtidigt som socialförsäkringsfrågorna blivit mer framträdande i samhällsdebatten.

I **diagram 5.2** redovisas den så kallade beviljandegraden, det vill säga kvoten mellan antalet beviljade och antalet inkomna projektansökningar under perioden 2010–2012. I början av 2000-talet låg den på 17 procent men har under de senaste tre åren kommit att ligga på cirka 10 procent. Det är svårt att urskilja några långsiktiga mönster i söktryckets variationer inom de olika huvudområdena. Som framgår av diagrammet har beviljandegraden under perioden 2010–2012 varierat inom varje huvudområde.

Diagram 5.3 redovisar beviljandegraden för de ansökningar som gått vidare till steg 2, dvs. fullständiga ansökningar. Här framkommer att ungefär hälften av dessa ansökningar beviljats.

Antalet postdoc-ansökningar har varierat under perioden 2010–2012. Jämfört med förra året har antalet minskat med 17 procent. Beviljandegraden har under perioden legat på ungefär samma nivå. År 2012 kom

det in 67 postdoc-ansökningar. Av dessa beviljades 18 procent eller 12 stycken. I **diagram 5.4** och **5.5** redovisas fördelningen av antalet postdoc-ansökningar samt beviljandegrad för respektive huvudområde.

Sökta och beviljade projektbidrag samt genomsnittlig projektbidragsstorlek

Diagram 5.6 visar det sammanlagda värdet av sökta bidrag för de ansökningar som beviljats anslag under perioden 2010–2012. I de flesta fall visar diagrammet att sökt belopp ökat under tidsperioden. Även det genomsnittligt beviljade anslaget har ökat, vilket framgår av **diagram 5.7**. Antalet skisser som går vidare till fullständig ansökan bestäms av budgeterat utrymme för nya projekt.

Diagram 5.8 visar bidragskvoten för perioden 2010–2012, dvs. förhållandet mellan de beviljade ansökningarnas sökta och deras beviljade belopp. I diagrammet framgår att FAS under de senaste tre åren i genomsnitt har finansierat projekt upp till knappt 80 procent av det sökta beloppet. För vissa huvudområden uppgår siffran till drygt 90 procent av det sökta beloppet. Sett över perioden 2010–2012 har FAS ökat bidrags-

storleken. **Diagrammen 5.7 och 5.8** visar på ökning av bidragsstorleken. Införandet av juniorforskarbidraget är ett steg i att öka långsiktigheten i forskningen då bidraget gäller för fyra år.

Fördelningen av forskningsstödet mellan dem som beviljats forskningsstöd tidigare år och de som är nya

Andelen nya mottagare av forskningsstöd har ökat under perioden 2010–2012. I **diagram 5.9** framgår att drygt 50 procent av dem som beviljades forskningsstöd för 2012 fick det för första gången. Tidigare år har den siffran legat under 50 procent. Det finns dock stora variationer mellan huvudområdena. Under 2010 utmärkte sig huvudområdet Arbetsmarknad. Närmare 75 procent av dem som fick forskningsstöd inom detta område tog emot stödet första gången de skickade in en ansökan. För 2011 var det i stället huvudområdena Arbetsorganisation och Folkhälsa som visade störst andel nya bidragstagare. År 2012 var det närmare 75

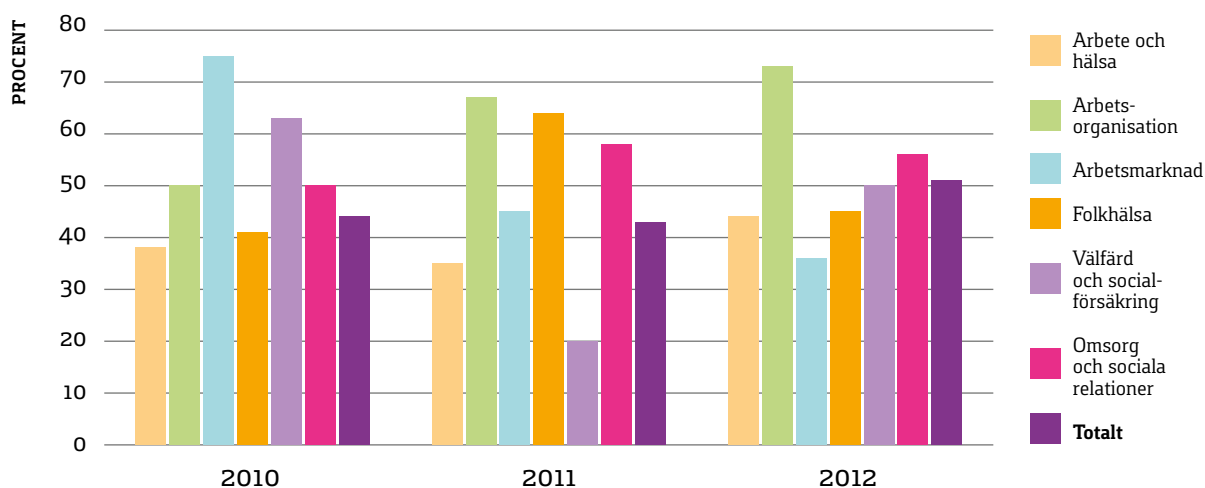
procent som tog emot forskningsstöd för första gången inom huvudområdet Arbetsorganisation.

Fördelningen av beviljat stöd mellan olika stödformer

Diagrammen 5.10 och 5.11 visar fördelningen mellan olika stödformer under perioden 2010–2012. Under perioden har det totalt beviljade forskningsstödet för projekt och postdoc ökat för varje år. Däremot finns det variationer mellan huvudområdena och per år under treårsperioden.

Diagram 5.11 visar fördelningen mellan huvudområdena när det gäller andra stödformer som gästforskare, konferenser, nätverk, EU-planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag och stipendier. Här har det totala anslaget varierat under tidsperioden. I diagrammet står nätverk för cirka en tredjedel av forskningsstödet. Hälften av nätverksstödet gick till huvudområdet Folkhälsa.

Diagram 5.9 Andelen sökande som beviljats forskningsstöd* från FAS för första gången under perioden 2010–2012

*Projektbidrag, programstöd, anställningar, centrumbildningar och postdoc-bidrag. Forskningsstödet anställningar har upphört sedan 2011 enligt propositionen En akademi i tiden (2009/10: 149).

Diagram 5.10 Årligt beviljat forskningsstöd för projekt och postdoc under 2010–2012

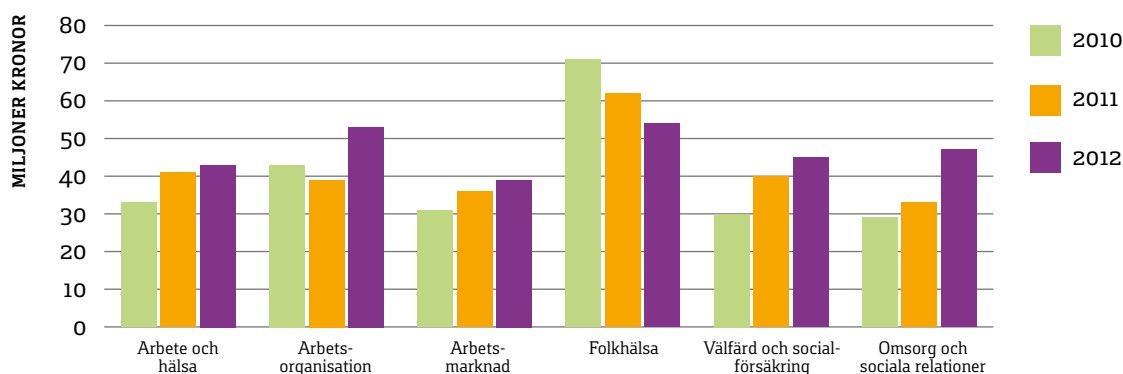
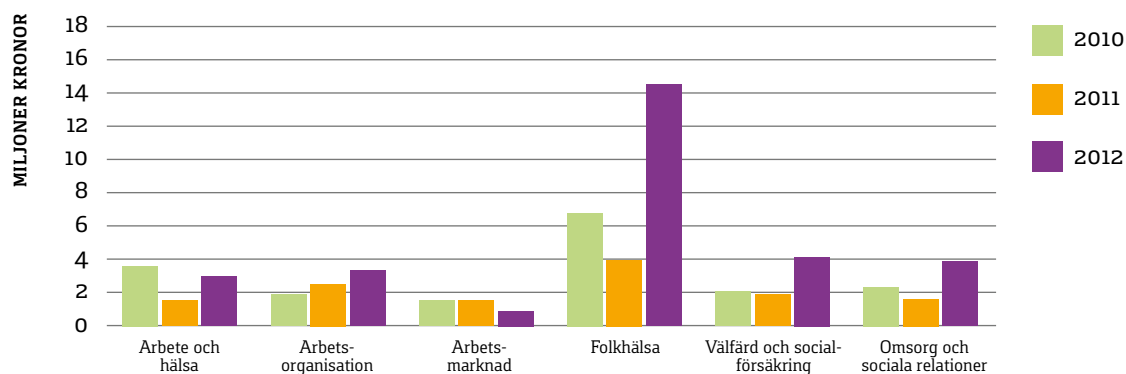

Diagram 5.11 Årligt beviljat övrigt forskningsstöd* under 2010–2012

*Nätverk, EU-planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag, stipendier, gästforskare och konferenser

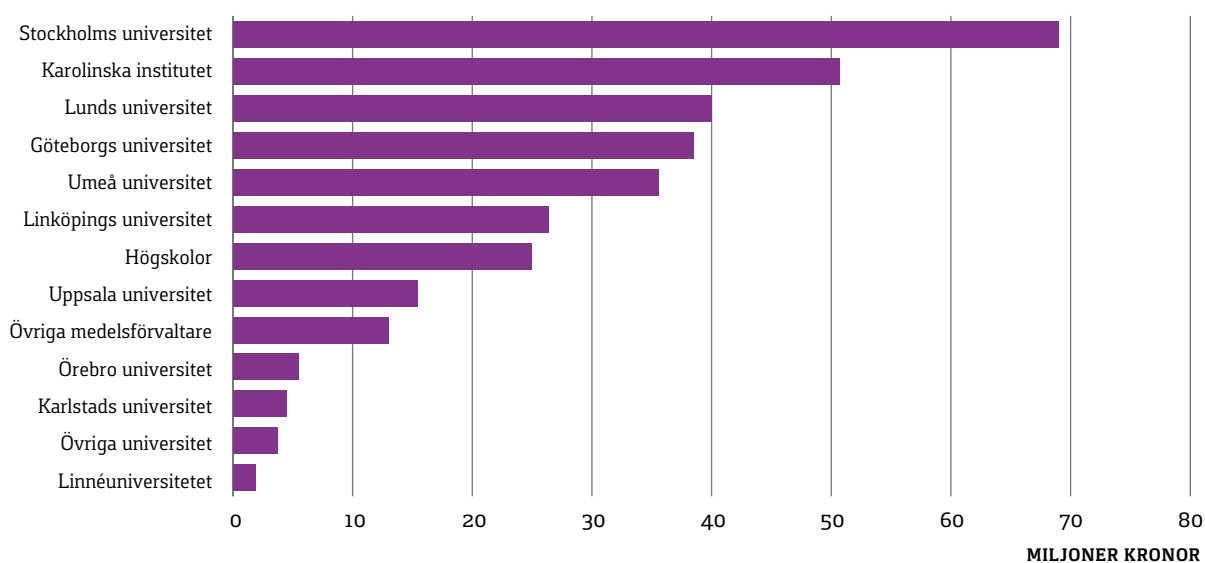
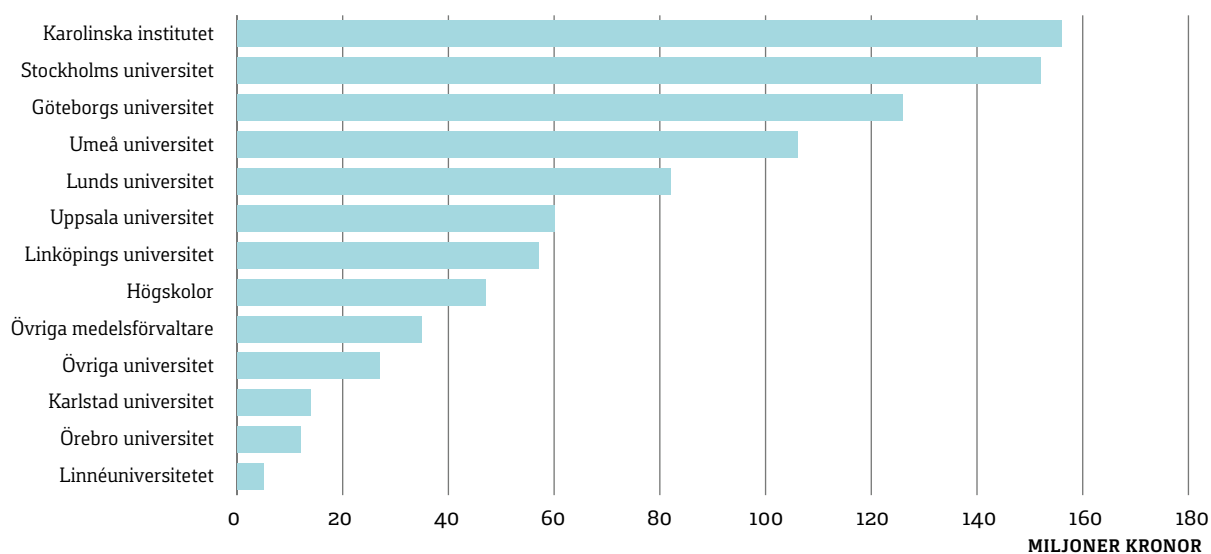
Diagram 5.12 Beviljat forskningsstöd 2012 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)**Diagram 5.13** Beviljat forskningsstöd 2010–2012 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)

Diagram 5.14 Könsfördelning i FAS prioriteringskommittéer år 2012 (antal ledamöter)

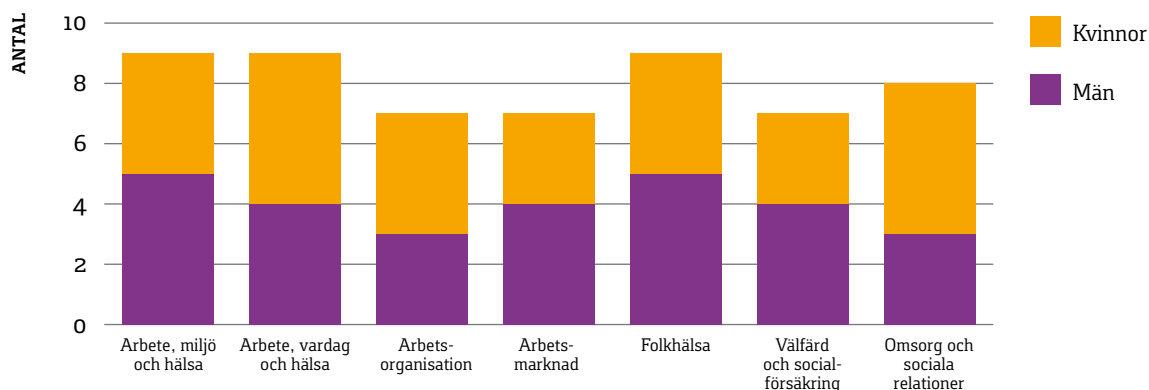
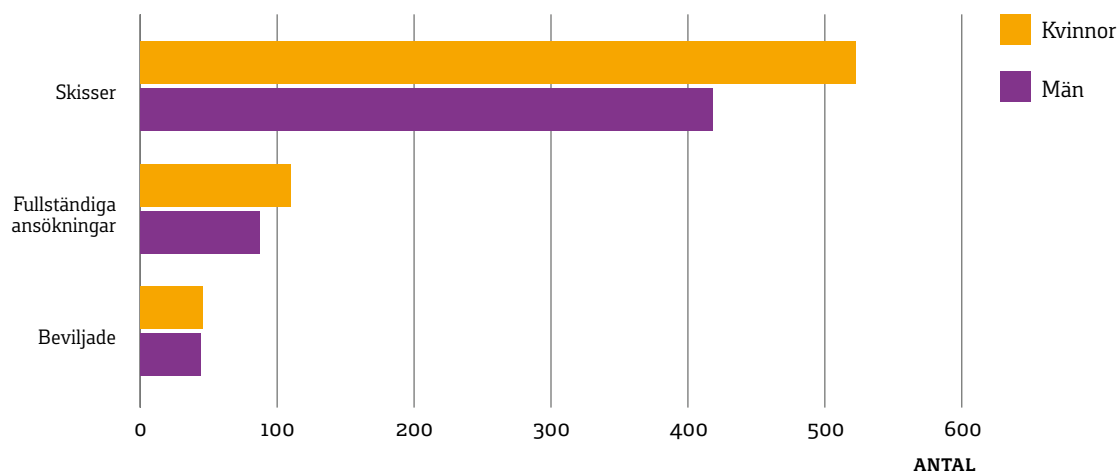

Diagram 5.15 Könsfördelningen av projektansökningar fördelade på skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar, år 2012

Fördelningen av beviljat forskningsstöd mellan olika lärosäten

Forskningsstödet som visas i **diagram 5.12** och **5.13** omfattar alla FAS stödformer. Fördelningen av stödet mellan olika lärosäten är ojämn. År 2012 låg Stockholms universitet i topp följt av Karolinska institutet och universiteten i Lund och Göteborg. Ser man på perioden 2010–2012 ligger Karolinska institutet i topp. Stockholms universitet fick 69 miljoner kronor i forskningsstöd år 2012, vilket motsvarade 20 procent av FAS samlade forskningsstöd för året. Sett över perioden 2010–2012 har Karolinska institutet och Stockholms universitet erhållit cirka 150 miljoner kronor vardera, vilket tillsammans motsvarar cirka 35 procent av forskningsstödet under tidsperioden. Att Karolinska institutet ligger i topp under samma tidsperiod, men även tidigare, beror framför allt på att man där har en klar fokusering på ett av FAS huvudområden –

folkhälsa – medan stödet till övriga lärosäten är mera spritt över FAS huvudområden.

Sett över perioden 2010–2012 har Karolinska institutet tillsammans med Stockholms universitet och Göteborgs universitet fått knappt 50 procent av forskningsstödet.

Könsfördelning inom rådets prioriteringskommittéer

FAS strävar efter att ha en så jämn könsfördelning som möjligt i prioriteringskommittéerna. **Diagram 5.14** visar könsfördelningen i prioriteringskommittéerna för år 2012. Totalt sett så är det jämn könsfördelning inom rådets prioriteringskommittéer med 28 män och 28 kvinnor. Publikationskommittén består av en kvinna och två män.

Könsuppdelad statistik avseende projekt-ansökningar, beviljandegrad och projektstöds fördelning

Diagram 5.15 visar antalet män och kvinnor som skickade in projektskisser år 2012. Något fler kvinnor än män gick vidare till steg två medan det var nästan lika många män som kvinnor som beviljades projektstöd. Tidigare år har fördelningen varit ojämnare där männen dominerat. År 2010 var det 60 procent män som erhöll projektstöd. Att det är en liten, men dock majoritet av kvinnor som beviljades projektstöd speglar trenden att fler kvinnor än män söker sig till högre utbildning och forskning.

När det gäller ansökan om postdoc var andelen kvinnor 76 procent, vilket är en ökning med sex procentenheter sedan föregående år. Beviljandegraden för postdoc är ungefär likadan för både män och kvinnor, 19 procent för män och 18 procent för kvinnor.

Diagram 5.16 visar könsfördelningen av antalet skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar uppdelat på huvudområde. Alla huvudområden uppvisar större antal kvinnor än män som sökande med skiss. Däremot varierar antalet män och kvinnor mellan huvudområdena när det gäller fullständiga och beviljade ansökningar. Huvudområdet Omsorg och

sociala relationer visar en majoritet kvinnor både för skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar.

Diagram 5.17 visar beviljandegraden för respektive män och kvinnor per huvudområde. Här framträder en annan bild än den i **diagram 5.15**. I fyra av huvudområdena har männen en högre beviljandegrad än kvinnorna. Särskilt utmärkande är huvudområdet Arbete och hälsa där beviljandegraden för män är tjuugo procent och för kvinnor tolv procent. Det omvända förhållandet gäller för huvudområdet Omsorg och sociala relationer. Här är beviljandegraden för kvinnor femton procent och för män åtta procent.

Män lyckas bättre än kvinnor med att få sina ansökningar beviljade. Ser vi till andelen män respektive kvinnor som gick till steg två var den lika stor, 21 procent. En något större andel män än kvinnor beviljades projektstöd under året, 11 procent av männen respektive 9 procent av kvinnorna.

Under 2012 utgjorde professorer 30 procent av dem som fick projektstöd. En stor majoritet av dem var män. Könsuppdelad bidragskvot för professorsgruppen, mätt i hur stor andel av det sökta beloppet som beviljats, är ganska jämn. Manliga professorer erhö

Diagram 5.16 Könsfördelningen av projektansökningar fördelade på skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar per huvudområde, år 2012

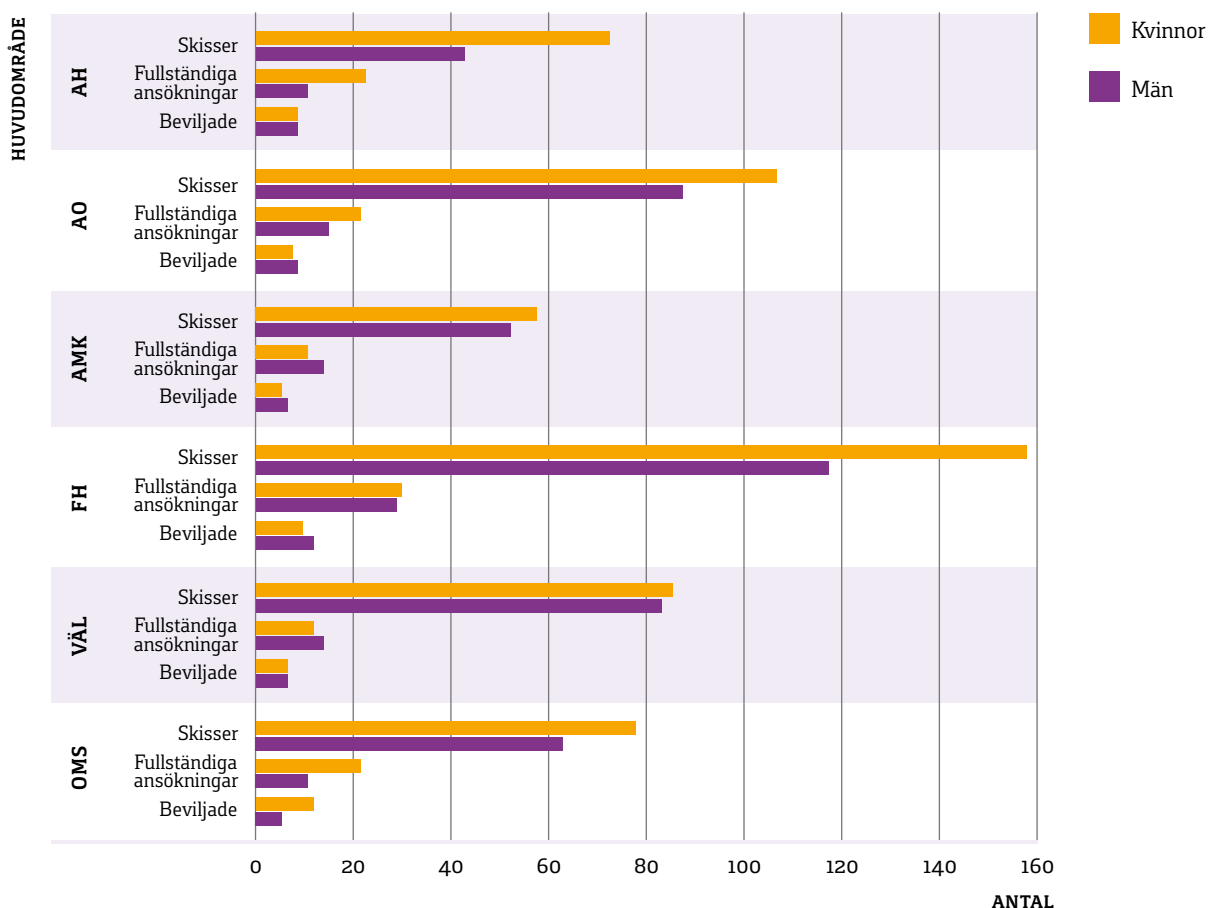

Diagram 5.17 Beviljandegraden för män och kvinnor per huvudområde, år 2012

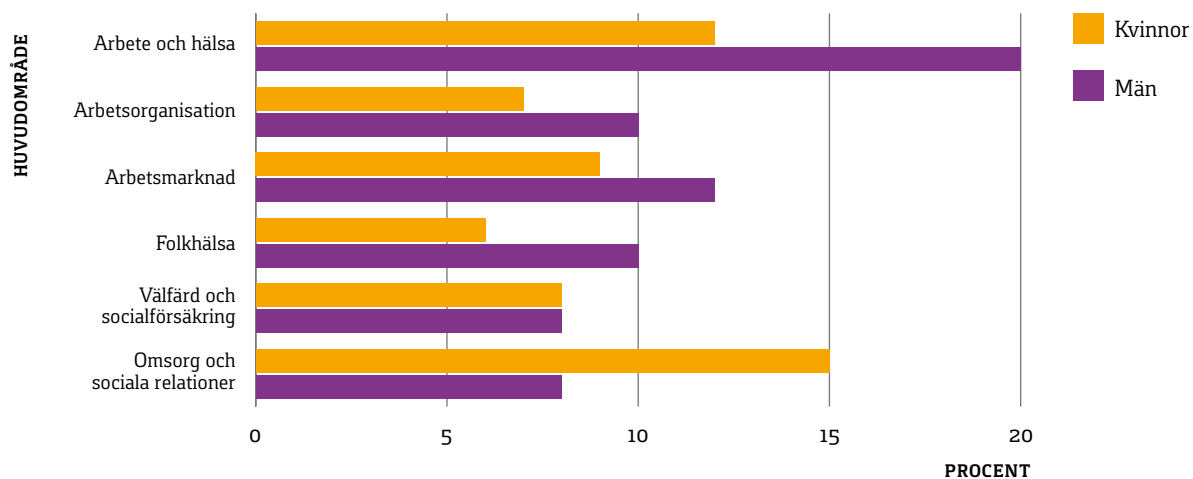

Diagram 5.18 Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt 2012

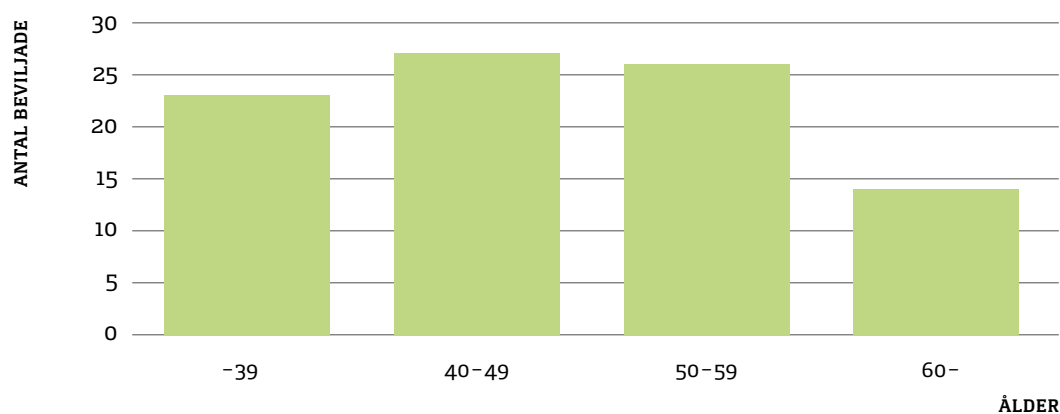
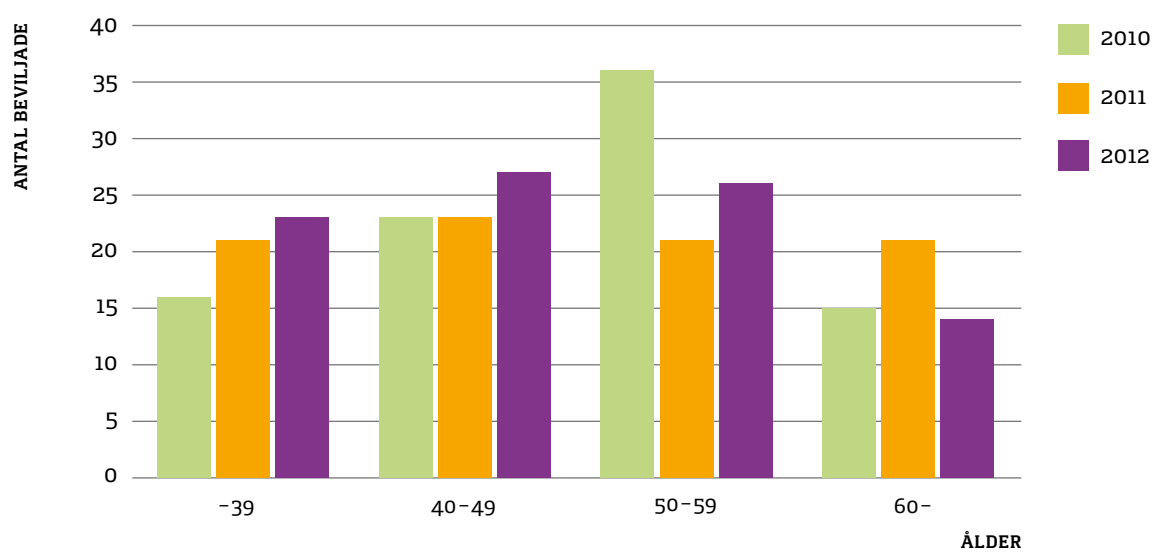

Diagram 5.19 Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt under perioden 2010-2012

86 procent av det sökta beloppet medan motsvarande andel bland kvinnliga professorer var 85 procent.

Åldersuppdelad statistik avseende forskningsstöds fördelning

Diagram 5.18 anger åldersfördelningen bland projektledare år 2012. Mer än hälften av projektledarna är under 50 år. Det är i gruppen 39 år och yngre som fem av de totalt sex beviljade juniorforskarbidragen återfinns. Knappt hälften av professorerna som beviljades medel återfinns i gruppen 60 år och äldre.

Sett över en treårsperiod (**diagram 5.19**) har antalet projektledare i ålderskategorin 39 år och yngre stadigt ökat medan projektledare som är 60 år och äldre minskat.

Juniorforskarbidrag

Diagram 5.20 visar åldersfördelning hos de sökande 2011 och 2012. Införandet av juniorforskarbidrag år 2011 var ett steg för att öka antalet yngre forskare inom FAS ansvarsområden. Ser man till åldersfördelningen bland de sökande är majoriteten under 40 år. Detta visar att denna typ av forskningsstöd ökar möjligheten för yngre forskares karriärutveckling.

Könsfördelning och Jämställdhet

Professor Thor Norström har på uppdrag av FAS studerat fördelningen av projektanslag mellan män och kvinnor under ansökningsomgången 2006–2010.

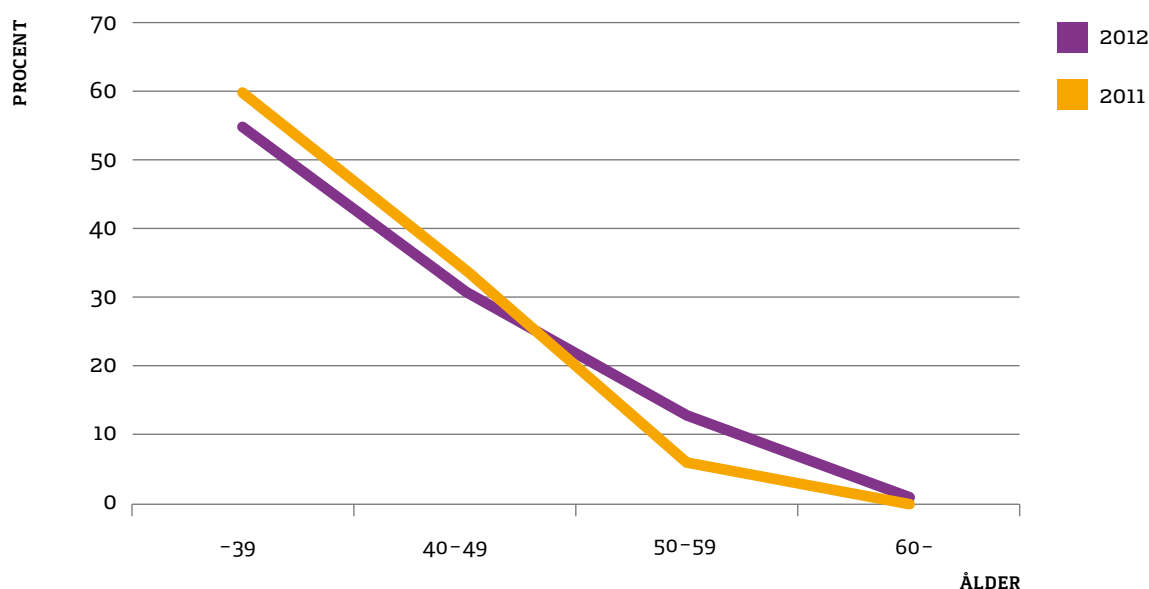
Studien publicerades i Läkartidningen (2012, Vol. 109, nr 43–44) och visar att män har 30 procents större chans än kvinnor att få projektanslag från FAS. En förklaring, menar Norström, är ålderskillnaden. Det är fler seniora män som söker än kvinnor. Norström menar här att kvinnor får lägre poäng i sakkunniggranskningarna och att denna könsskillnad i poäng är kopplad till att de manliga sökandena är mer seniora. Ett liknande resultat erhöles i den undersökning som gjordes av ansökningarna till Vetenskapsrådet och som publicerades 2009 i Vetenskapsrådets rapportserie. Studien bekräftar också den bild som framträder i FAS årsredovisning för 2012, män har större chans än kvinnor att erhålla projektanslag.

Norström gjorde tidigare en liknande studie av FAS fördelning av projektanslag under ansökningsomgångarna 2004 och 2005. Den visade att män hade 40 procent större chans att få projektanslag än kvinnor. Den senaste studien visar således att sannolikheten för kvinnor att få projektanslag ökat.

FAS kommer att kontinuerligt följa utvecklingen av könsfördelningen av projektbidrag.

FAS styrelse har under året antagit en jämställdhetsstrategi med tydliga mål och beskrivning av hur dessa ska uppnås.

Diagram 5.20 Åldersfördelningen bland sökande till Juniorforskarbidrag 2011 och 2012

6. Internationell strategi

FAS har ett uppdrag att främja den svenska forskningens internationalisering och verka för ökat samarbete med utländska forskare och finansiärer. Därför finns en särskild strategi kring dessa frågor för perioden 2009–2012. De övergripande målsättningarna i strategin är att FAS ska:

- arbeta aktivt inom den europeiska forskningspolitiken,
- främja internationellt forskningssamarbete, verka för ökad forskarrörlighet och utveckling av forskningens infrastruktur avseende gemensamma internationella databaser.

Under 2012 vidareutvecklade FAS sitt internationella arbete i enlighet med ovanstående mål.

DEN EUROPEISKA FORSKNINGSPOLITIKEN

Under 2012 deltog FAS aktivt i arbetet med att påverka EUs sjunde ramprogram inom de tematiska områdena "Hälsa" och "Socioekonomisk forskning och Humaniora".

FAS har under året deltagit i ett flertal seminarier och lämnat skriftliga synpunkter till Utbildningsdepartementet, samt till EU, avseende framtagande av nästa ramprogram, Horizon 2020.

Den myndighetsgemensamma grupp FINSAM, med forskningsrådets internationellt ansvariga, som bildades år 2009 har under året fortsatt sin verksamhet. Gruppen har cirkulerande värdskap och under 2012 var FAS värd för gruppen. Ett antal möten och gemensamma aktiviteter har ordnats, till exempel ett seminarium om arbetet inom ERAC-gruppen samt en presentation av Science Europe's (SE) arbete. Presentationen gjordes av SE:s Director, Amanda Crowfoot.

NORDISKA FORSKNINGSSAMARBETEN

FAS deltar i flera nordiska samarbeten med NordForsk som nod. NordForsk har tagit ett nytt initiativ till "A Nordic joint programme on health and welfare". FAS har under året avsatt tio mnkr av satsningen på åldrande och hälsa för gemensamma utlysningar inom programmet med inriktning mot "Distribution of health and welfare", med start 2014. Dessutom gavs bidrag till NordForsks redan pågående välfärdsprogram som finansierar två nordiska forskningscentra där FAS också medverkar i styrningen av denna satsning. FAS leder tillsammans med Finland "NORIA-net on Registries".

EUROPEISKA FORSKNINGSSAMARBETEN

En viktig uppgift för FAS är att stimulera svenskt deltagande i EUs forskningsprogram. FAS har även fortsättningsvis gett forskare möjlighet att söka planeringsbidrag för att utveckla ansökningar om EU-projekt. Under perioden 2007–2012 inkom i genomsnitt åtta ansökningar per år. Under 2012 inkom fem ansökningar, av vilka tre beviljades. Flera tidigare ansökningar som fått planeringsbidrag från FAS har gått vidare och fått stöd från EU.

FAS samverkar med forskningsfinansiärer i andra länder, bland annat genom European Science Foundation (ESF) och samarbetsorganisationen, Science Europe, som på sikt kommer att ersätta ESF.

Under året deltog FAS i det fortsatta arbetet med utveckling av ett så kallat Joint Programming initiativ (JP), inom The Demographic Challenge, More Years better Lives (MYBL), där tretton medlemsländer samarbetar, med Tyskland som koordinator. FAS är även aktiv partner i det EU-projekt, J-AGE, som beviljades under 2012, med uppgift att finansiera och utveckla sekretariatet för MYBL.

FAS engagemang i samarbetet mellan forskningsfinansiärer i Europa (ERANET) har fortsatt inom äldreforskningen, inom ERA-AGE 2, bland annat i form av gemensamma utlysningar inom området Active and Healthy Ageing. Under 2012 beviljade FAS tre projektbidrag för europeisk äldreforskning inom denna utlysning. FAS har under 2012 gått med i två nya ERANET dels ERANID, med målsättningen att koordinera forskningen om drogprogram och policy i Europa, dels NORFACE – New Opportunities for Research Funding Agency Cooperation in Europe, ett samarbete mellan femton forskningsråd i Europa och som är ett strategiskt partnerskap inom välfärdsforskning.

INTERNATIONELLA FORSKNINGSSAMARBETEN

FAS har under året genomfört en utlysning riktad mot Kina inom ramen för regeringens Kina-uppdrag, för bilaterala forskningssamarbeten, tillsammans med VR och Formas. Steg 1 öppnade under hösten och stängs i januari 2013. Vidare har FAS under 2012 utlyst medel för riktade satsningar mot Indien, så kallade India workshop, med målsättningen att utarbeta förslag till teman med framtida bilateral potential. Totalt åtta projekt beviljades medel.

ÖKAD RÖRLIGHET BLAND FORSKARE

FAS har under 2012 beviljat stöd till internationella postdoc som vill forska i Sverige (1 tjänst) och till svenska forskare som vill förlägga sin postdoc utomlands (5 tjänster). Det har skett genom samfinansiering med EU inom programmet COFAS. En ansökan för en fortsättning av programmet under perioden 2013–2017, COFAS 2, har under året skickats in till EU, och bedömts positivt och är under kontraktsförhandling. Det nya programmet innehåller ett antal förbättringar för medföljande under postdoc-vistelsen.

Under 2012 fortsatte det internationella samarbetet med att utveckla en "karriärstege för forskare". FAS har även fortsatt att vara aktiv medlem i ESFs nätverk "European Alliance on Research Career Development".

För att följa utvecklingsarbetet kring forskarrörlighet är FAS medlem i styrgruppen för den svenska delen av EURAXESS.

BÄTTRE INTERNATIONELL INFRASTRUKTUR I FORSKNINGEN

FAS bidrar till kostnaderna för Luxembourg Income Study (LIS), en komparativ databas om inkomstförhållanden i olika länder. FAS har även stött uppbyggnaden av en närbesläktad databas om förmögenheter, Luxembourg Wealth Study, samt bidrar till en euro-

peisk forskningsdatabas som handlar om kartläggning av hälsa, åldrande och försörjning i Europa (SHARE).

RESEBIDRAG, UTLANDSSTIPENDIER OCH ANDRA SATSNINGAR

Flera av FAS egna stödformer används i det internationella forskningssamarbetet. Det gäller bland annat resebidrag, utlandsstipendier, gästforskarbidrag, konferensbidrag och bidrag till publicering.

En särskild satsning för att rekrytera internationella välmeriterade forskare till svenska lärosäten, för visster upp till ett år, genomfördes under året genom en utlysning av "Visiting Professors". Totalt fem gästforskare blev beviljade medel, varav fem som Visiting Professors.

Tabell 6.1 Det internationella forskningsstödet omfattning och fördelning på stödformer 2010–2012 (tkr)

	2010	2011	2012
Stipendier	5 888	3 911	5 078
Gästforskare	2 000	1 389	2 749
Visiting Professor	-	-	4 460
Resor	1 016	1 181	1 284
Konferenser	1 622	1 487	2 588
EU-bidrag	802	60	225
COFAS in	6 515	11 730	1 895
COFAS ut	15 551	19 543	1 180
China WS	-	2 876	-
India WS	-	-	2 992
ESF ECRP	4 369	0	0
ESS	2 750	0	0
ERANET	7 000	4 800	0
JP Sekretariat	-	110	-
FAS centra stöd	-	8 000	-
Övrigt	674	730	500
Totalt	48 187	55 817	22 951

ÖVRIGA SATSNINGAR

Under 2009 slöts ett avtal mellan hälsoministrarna i Sverige och Indien. Uppgårelsen gällde samarbete inom områdena hälsovård och folkhälsa. FAS roll i sammanhanget är att samarbeta med det indiska forskningsrådet Indian Council of Medical Research (ICMR) och Karolinska institutet i syfte att främja ökade kontakter och samarbete mellan folkhälsoforskare i Sverige och Indien. Under 2012 hölls en svensk-indisk workshop för yngre folkhälsoforskare på Karolinska institutet.

7. Strategi och analys

Strategi och analys är en av FAS huvuduppgifter. Det handlar om att öka kvaliteten i olika delar av rådets uppdrag, och att främja forskning av hög vetenskaplig kvalitet med stor relevans för samhälle och politik. Uppdraget gäller hela verksamhetskedjan – från identifiering av forskningsbehov, utformning av kvalitetskriterier och metoder för urval av projekt till utvärdering av vetenskaplig kvalitet, nytta och samhällseffekter. Det är viktigt att FAS löpande utvecklar sin strategiska kunskap om forskningens villkor och roll i samhällets utveckling. Det sker genom nära kontakter med forskarvärlden i Sverige och utomlands. Det sker även i samarbete med andra forskningsfinansiärer samt i återkommande kontakter med myndigheter och organisationer inom för FAS relevanta områden.

FAS verksamhetsår 2012 har i högre grad än tidigare år präglats av arbete med strategier, analysarbete och utvärderingar. Under året har en rapport publicerats där det aktuella forskningsläget analyserats inom områdena alkohol, narkotika, droger, tobak och spelberoende (ANDTS) som fått stor uppmärksamhet och som följts upp med bland annat flera presentationer.

SAMVERKAN MED ANDRA AKTÖRER

FAS har också tillsammans med Statens Folkhälsoinstitut initierat en kartläggning av forskning inom området folkhälsoekonomi. Samverkan bedrivs med Vinnova och AFA Försäkring i syfte att utbyta information om respektive myndighets bidrag till forskningen inom arbetslivsområdet. Ytterligare analysområden har varit socialtjänstlagens utveckling i ett trettioårsperspektiv, samordningsuppdraget, effektstudier och evidensbaserad forskning samt ungdomsforskning. En viktig uppgift för FAS är att tillsammans med andra finansiärer och aktörer främja god forskning och långsiktig kunskapsuppbyggnad

inom arbetslivsområdet. FAS har under året fortsatt ett analysarbete för att dels beskriva arbetslivsforskningens utveckling i ett nationellt forskningspolitiskt sammanhang, dels göra internationella jämförelser av utvecklingen inom området. Organiseringen av en utvärdering av forskningen inom arbetsorganisation initierades i slutet av året.

En annan central fråga under 2012, som även finns kvar framöver, är uppföljningen av de strategiska satsningar som blev en del av riksdagens beslut om den senaste forskningspolitiska propositionen 2008. Samverkan i analys- och utvärderingsfrågor genomförs också i den analysgrupp som är gemensam för de fyra statliga forskningsfinansiärerna i Sverige. Gruppen har även under 2012 tagit initiativ till en serie gemensamma seminarier, exempelvis rörande metoder och arbetssätt i analysarbetet.

FAS deltog även i IVA-projektet Agenda för forskning vars syfte har varit att etablera en samlingspunkt för forskningspolitisk debatt i Sverige – och som bedrivits i samverkan med forskningsfinansiärer, forskningsutförare samt användare av forskningsresultat. Vidare har FAS medverkat i ett av NordForsk finansierat och av Vetenskapsrådet koordinerat nordiskt samarbetsprojekt; Nordic Network for International Research Policy Analysis (NIRPA), som bland annat handlar om hur den nordiska forskningspolitiken påverkas av den globala utvecklingen. FAS medverkar också som partner i ett initiativ vid Kungl. Vetenskapsakademien, The Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences, SSEESS, där globala folkhälsofrågor är aktuella.

En stor del av det internationellt inriktade analysarbetet sker i anslutning till samverkan gentemot EUs ramprogram och andra internationella arenor, exem-

pelvis European Science Foundation och Science Europe. FAS har bland annat medverkat i ett ESF MO Fora "Evaluation of Publicly Funded Research". Dessa kontakter har i hög grad berikat FAS egna underlag när det gäller analyser och framtida strategier.

ANALYSARBETE FÖR EFFEKTIVARE BEREDNINGSPROCESSER

FAS bedriver också ett fortlöpande analysarbete för att göra beredningsprocessen för projektansökningar och andra stödformer kortare och mer effektiv. Identifikation av områden för framtida satsningar utgör likaså en viktig del av analysarbetet. Ett sådant exempel är ett initiativ för att stärka forskning om barns psykiska hälsa. Ett annat område gäller behov av forskning om bland annat samers kultur, hälsa och levnadsvillkor, ett regeringsuppdrag som Formas ansvarar för i samverkan med FAS och Vetenskapsrådet. Ytterligare ett område som uppmärksammas är global hälsa och FAS roll i detta sammanhang.

FAS, Formas, VR och Vinnova har av regeringen fått i uppdrag att, i samverkan med universitet och högskolor, utveckla rutiner för utbetalning av forskningsstöd så att de bättre anpassas till lärosätenas planering. Under 2012 har ett sådant arbete inletts mellan de statliga forskningsfinansierarna och SUHF. Vår tolkning är att det nya uppdraget har sin bakgrund dels i Riksrevisionens granskning av högskolan och då särskilt granskningen av oförbrukade forskningsbidrag vid universitet och högskolor, dels i den nya budgetlagstiftning med nya förordningar som infördes 2011. Vetenskapsrådet och Högskoleverket har dock påvisat att universitet och högskolor inte omsätter inbetalade forskningsbidrag långsammare nu än de gjorde i början av 2000-talet.

FAS anser att ansvaret för åtgärder som påverkar förbrukningstakten av bidrag främst ligger på universitet och högskolor. Myndighetens möjligheter att påverka utbetalningar av forskningsbidrag begränsas även av regleringsbrevets villkor att högst en tolftedel av FAS anslag för forskning normalt ska betalas ut varje månad. En åtgärd för att bättre anpassa utbetalning av bidrag till lärosätenas planering är att tidigare lägga bidragsbesluten och därmed förlänga tiden mellan beslut och utbetalning av bidrag. Denna förändring

genomfördes av FAS från och med 2011. Besluten tas numera under september. Denna förändring har förbättrat lärosätenas planeringsmöjligheter inför starten av forskningsprojekten. FAS kommer även årligen att följa upp förbrukningen av projektbidrag vid universitet och högskolor. Regler har också införts som innebär att nya projektbidrag endast kan sökas om en vetenskaplig och ekonomisk slutredovisning lämnats inom utsatt tid för tidigare bidrag. Oförbrukade medel ska återbetalas till FAS efter ekonomisk slutredovisning.

I FAS generella villkor för bidrag till forskning stipuleras att FAS bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor ska omfatta medel för direkta och indirekta kostnader i samma proportioner som beräknats för projektet som helhet. Det är alltså ett krav på lärosätet att forskningsmedel används och redovisas på detta sätt. En ekonomisk uppföljning av denna förändring kan göras tidigast efter boksluten för budgetåren 2013–2014.

EFFEKTER AV REGERINGENS PROPOSITION FÖRSKNING OCH INNOVATION

Under 2012 presenterades ett antal förslag till utökad ansvar för FAS forskningsfinansiering. I regeringens proposition 2012/13:30 är avsikten att dels ge FAS ett nytt område, värdforskning, dels att kraftigt förstärka finansieringen av området åldrande och hälsa. Båda områdena hade identifierats som centrala i den strategi för Hälsa och Valfärd som FAS lämnade till Socialdepartementet i slutet av 2011. Under slutet av 2012 började FAS förbereda de utlysningar som kan bli aktuella med anledning av propositionen. FAS finansierar sedan länge en omfattande forskning inom området åldrande och hälsa. Det nya förslaget öppnar för ytterligare kraftfullt stöd och till förnyelse av forskningsfältet. Värdforskning är däremot ett nytt område för FAS som därför måste ägna särskild uppmärksamhet åt beredningsprocessen i samband med kommande utlysningar.

Det förväntade väsentligt utökade forskningsanslaget för FAS är en utmaning och en möjlighet att ge stöd till nydanande forskning inom vårdområdet respektive inom åldrande- och hälsoområdet.

I regeringens proposition ingår också ett övervägande om att benämningen på FAS ska vara Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, en benämning som väl harmonierar med profilen på FAS forskningsfinansiering.

Under 2012 utfärdade regeringen också en ny instruktion för FAS. Den innebär framför allt att myndighetschefen fr.o.m. 2014 kommer att vara generaldirektör och utses av regeringen. Förberedelserna inför denna förändring har påbörjats.

8. Kommunikation

FAS styrelse beslutade 2011 om en kommunikationsstrategi för perioden 2011–2014. Målet är att FAS kommunikation i ännu högre grad ska bidra till att skapa förståelse för FAS-finansierad forskning och främja en aktiv dialog kring rådets ansvarsområden.

Under våren 2012 genomförde FAS en uppföljning av den intressentanalys som gjordes 2010. Syftet var att få en bild av hur tongivande personer inom olika intressentgrupper uppfattar FAS verksamhet, vilka förändringar som skett sedan förra mätningen, samt vilka utmaningar och utvecklingsmöjligheter man ser för rådet. Resultatet visar att en generell uppfattning är att FAS är ett kompetent, trovärdigt, seriöst och ambitiöst forskningsråd. Regeringsuppdraget att ta fram en gemensam forskningsstrategi för Socialdepartementets ansvarsområde inom hälsa och välfärd har inneburit att intressenterna uppfattar FAS som nytänkande och en organisation i dynamisk förändring. Flera intervjuade anser att FAS utvecklat sin kommunikation även med andra grupper än forskare. FAS har blivit synligare i samhällsdebatten. Glädjande nog har denna ökade synlighet skett utan att FAS har tappat i fråga om trovärdighet och seriositet.

I början av 2012 lanserade FAS ett nytt forskningsmagasin, Forte. I Forte presenteras på ett lättillgängligt sätt delar av den forskning som FAS finansierar. Magasinet har använts på olika seminarier, konferenser och möten som FAS medverkat i under året. Med Forte har vi nått ut med forskningen till, för FAS, nya målgrupper.

Under hösten 2012 lanserade vi en ny rapportserie kallad Forskning i korthet. Det är en rapportserie som kort beskriver kunskapsläget på ett samhällsrelevant område. Varje publikation tas fram av en grupp forskare och samhällsföreträdare och granskas av minst

en utomstående forskare. Första numret hade titeln Alkoholforskning och politiken. Rapporten presenterades på ett frukostseminarium som lockade drygt 85 personer. Rapporten har under 2012 laddats ned 342 gånger och beställts i 204 exemplar via FAS webbplats. Ett stort antal exemplar har spridits på olika evenemang. Sammantaget har över 600 tryckta exemplar distribuerats.

Under året har vi ändrat hanteringen av FAS publikationer. Från och med den 1 juli 2012 är samtliga publikationer gratis att beställa eller ladda ned från FAS webbplats. Förändringen är en del i satsningen på att öka tillgängligheten och spridningen av den forskning som presenteras. Detta har bidragit till att antalet beställningar i bokhandeln nästan har tredubblats jämfört med 2011. De mest beställda publikationerna under året är "Forte – Ett forskningsmagasin från FAS" (729 ex.), "Forskning i korthet: Alkoholforskning och politiken" (204 ex.) och "Ett hållbart arbetsliv – Om organisation och ledarskap" (166 ex.). De som laddats ner flest gånger är "Forskning om funktionsnedsättning och funktionshinder 2002–2010" (473 gånger), "Forskning i korthet: Alkoholforskning och politiken" (342 gånger) och "Swedish Research on Alcohol, Narcotics, Doping, Tobacco and Gambling (ANDTG)" (262 gånger). Förändringen har även lett till kraftigt minskade kostnader för logistik och lagerhållning.

FAS har producerat sex stycken teman på webben som på ett sammanhållet sätt lyfter fram forskning inom samhällsrelevanta ämnen. Det handlar om friska åldrandet, barns och ungdomars psykiska hälsa, välfärd, arbetsliv, fetma samt alkohol, narkotika, dopning, tobak och spelberoende.

PUBLIKATIONER

Under året har FAS gett ut följande publikationer

- FAS årsredovisning 2011
- Forte – ett forskningsmagasin
- Forskning i korthet: Alkoholforskning och politiken
- Radiofrequency electromagnetic fields and risk of disease and ill health – Research during the last ten years. Den nionde och sista rapporten från FAS om forskningen om elöverkänslighet och andra effekter av elektromagnetiska fält.
- An Evaluation of Swedish Research on Alcohol, Narcotics, Doping, Tobacco and Gambling (ANDTG).
- Forskning om funktionsnedsättning och funktionshinder 2002–2010: Kartläggning, analys och förslag. Ett regeringsuppdrag till FAS från Socialdepartementet.
- Research on impairment and disability 2002–2010: Survey, analysis and suggestions (endast i pdf)
- Socialtjänstlagen inför framtiden – Konferensdokumentation från Socialtjänstforum 2012 (endast i pdf)

Samtliga kan beställas eller laddas ned från FAS bokhandel, www.fas.se/bokhandel.

Tabell 8.1 Kostnader för forskningsinformation (tkr)

	2010	2011	2012
Verksamhetsövergripande information	831	1 544	1 277
Pressaktiviteter	187	160	117
Populärvetenskapliga kunskapsöversikter	440	468	—
Webbplats	693	460	1 634
Periodisk utgivning	674*	614*	158*
Konferenser och seminarier	607	6 241	1 652
Lagerhållning, kundtjänst och distribution	587	608	512
Totalt	4 019	4 478	5 350

* inkl. porto och distribution

WEBB

Satsningen på att tematisera innehållet på webbplatsen som inleddes 2011 lanserades under våren 2012. I artiklar, fotografier och filmer presenteras FAS-finansierad forskning i form av webbteman. Sex webbteman publicerades under 2012. Sammanlagt har temasideorna visats drygt 15 000 gånger och delats hundratals gånger i sociala medier.

Ett omfattande arbete har gjorts för att förbättra verktygen och rutinerna för webbanalys. Det har gett oss en tydligare bild av hur besökarna använder webbplatsen, hur de upplever den och varifrån de kommer. Till exempel kan man nu se att drygt tio procent av samtliga besök på webbplatsen under 2012 kom från våra nyhetsbrev och utskick.

För att öka webbplatsens tillgänglighet för besökare med funktionshinder, genomfördes en tillgänglighetsanalys under våren. Resultatet låg sedan till grund för ett antal åtgärder under året, bland annat en ny start-sida, bättre delaknappar för sociala medier och bättre tillgång till kontaktuppgifter.

Webbplatsen har under året haft drygt 155 000 externa besök. (Att siffran är lägre än motsvarande siffra förra året beror på att vi nu använder ett nytt och mer exakt statistiksystem. Använder vi det föregående systemet så har besöken ökat med 17 procent under 2012 från 225 000 till 265 000.)

NYHETSREDOVISNING

I början av året slogs tidigare tre nyhetsbrev ihop till två. "Forskning och Resultat" slogs samman med "FAS Nyhetsbrev". I och med detta övergick nyhetsbreven helt och hållet till elektronisk distribution. Förutom att det har sänkt kostnaderna avsevärt så har det också gett prenumeranterna möjligheten att välja vilken typ av innehåll man önskar i nyhetsbrevet.

För att stödja satsningen på webbteman har ett urval av artiklar från varje nytt webbtema också presenterats i FAS Nyhetsbrev under en ny temarubrik.

Från och med april har prenumeranterna kunnat sätta ett betyg mellan ett till fem på varje nummer av FAS Nyhetsbrev. Varje nummer har över fyra i genomsnittsbetyg. Det i kombination med en jämförelsevis hög andel öppnade nyhetsbrev visar att det är uppskattat.

FAS Nyhetsbrev har utkommit med tio nummer under året och FAS Newsletter med två nummer.

SOCIALA MEDIER

Under våren startade FAS sitt första konto i sociala medier. Ett Twitter-konto där vi under året har publicerat nyheter och interagerat med våra målgrupper.

KONFERENSER, SEMINARIER OCH MÖTEN

En viktig del i FAS kommunikationsverksamhet är att skapa dialog kring forskning inom FAS ansvarsområden. Under året har FAS arrangerat följande möten i egen regi eller i samverkan med andra:

- Jämlikhetsfrågor i socialförsäkringen. Seminarium i samverkan med Försäkringskassan, Centralförbundet för socialt arbete och Pensionsmyndigheten
- FAS utvärdering av svensk ANDTS-forskning. Seminarium
- Socialtjänstforum 2012 "Är det dags att skrota socialtjänstlagstiftningen? Socialtjänsten då, nu och i framtiden". Arrangerades i samverkan med Cen-

tralförbundet för socialt arbete (CSA) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

- Nordisk workshop om funktionshinderforskning
- Stress and the City. Seminarium på Vetenskapsfestivalen i Göteborg
- Hållbart arbetsliv för alla åldrar. En kunskapsstafett arrangerad i samverkan med Tema Likabehandling inom ramen för det europeiska året för aktivt åldrande
- SAMspråk i Almedalen
- European Science Forum, ESOF 2012 i Dublin
- Forskartorget på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg
- Swedage-konferens 2012 "När blir man gammal?"
- Frukostseminarium om Alkoholforskning och politiken
- Buller och ohälsa. En konferens tillsammans med AFA Försäkring och forskarnätverket "Människan och bullret"

Förutom ovanstående har FAS medfinansierat drygt tjugo seminarier.

SAMVERKAN MED ANDRA AKTÖRER

FAS samverkar i kommunikationsfrågor med andra aktörer inom rådets ansvarsområden. Ett nära samarbete pågår mellan Formas, Vetenskapsrådet, Vinnova och FAS. FAS samverkar även med bland annat Vetenskap & Allmänhet och Riksdagens samverkansgrupp för forsknings- och framtidsfrågor. Under 2012 har bland annat följande aktiviteter ägt rum: Forskar Grand Prix, Forskartorget på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg, SAMspråk i Almedalen, European Science Forum – ESOF i Dublin samt Vetenskapsfestivalen i Göteborg. Tillsammans med ett flertal forskningsfinansiärer och universitet och högskolor är FAS delägare i forskningsportalen forskning.se

STÖD TILL KUNSKAPSFÖRMEDLING

En viktig uppgift för FAS och andra forskningsfinansiärer är att stimulera och komplettera formerna för forskarnas egen information om sin forskning och att stödja dialogen mellan forskare, praktiker, politiker och media. FAS avsätter en relativt stor del av sin budget till forskares kunskapsförmedling genom bidrag till publicering, nätverk, resor och anordnande av internationella konferenser i Sverige. FAS har även ett journaliststipendium för att ge journalister möjlighet att fördjupa sig i forskning inom FAS ansvarsområden. Under 2012 tilldelades två journalister 30 000 kronor vardera. Se kapitel 4 Finansieringsformer.

EKONOMISK REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(belopp i tusental kronor)

		2012	2011
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag		32 800	33 869
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	19	70
Intäkter av bidrag	Not 2	8 816	6 636
Finansiella intäkter	Not 3	85	114
Summa		41 721	40 689
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	Not 4	-25 762	-22 191
Kostnader för lokaler		-2 829	-2 911
Övriga driftkostnader	Not 5	-12 944	-15 374
Finansiella kostnader	Not 6	-10	-11
Avskrivningar och nedskrivningar		-176	-202
Summa		-41 721	-40 689
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		441 020	417 591
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 7	10 300	3 500
Finansiella intäkter	Not 3	765	1 032
Lämnade bidrag		-452 085	-422 123
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

BALANSRÄKNING

(belopp i tusental kronor)

2012-12-31 2011-12-31

TILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	Not 8	439	382
Summa		439	382

Materiella anläggningstillgångar

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 9	28	50
Summa		28	50

Varulager m.m.

Varulager och förråd	Not 10	0	174
Summa		0	174

Fordringar

Kundfordringar		0	28
Fordringar hos andra myndigheter	Not 11	470	1 345
Övriga fordringar		106	119
Summa		575	1 492

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader	Not 12	834	895
Summa		834	895

Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket	Not 13	-15 012	-23 431
Summa		-15 012	-23 431

Kassa och bank

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		37 445	60 161
Summa		37 445	60 161

SUMMA TILLGÅNGAR

24 310 39 723

KAPITAL OCH SKULDER

AVSÄTTNINGAR

2012-12-31 2011-12-31

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 14	232	55
Övriga avsättningar	Not 15	173	127
Summa		405	182

SKULDER M.M.

Lån i Riksgäldskontoret	Not 16	467	432
Skulder till andra myndigheter	Not 17	1 034	1 030
Leverantörsskulder		1 096	1 535
Övriga skulder		470	803
Summa		3 067	3 799

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

Upplupna kostnader	Not 18	1 691	1 457
Oförbrukade bidrag	Not 19	19 147	34 284
Summa		20 838	35 741

SUMMA KAPITAL OCH SKULDER

24 310 39 723

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not 20	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
-----------------	--------	------------------------------------	--	------------	---------------------------------	----------	------------------------------------

UO 09 6:1 AP. 1

Ramanslag

Forskningsrådet för arbetsliv
och socialvetenskap:

Förvaltning (Ramanslag)		904	25 564	-145	26 323	-26 817	-494
-------------------------	--	-----	--------	------	--------	---------	------

UO 09 6:2 AP. 1

Not 21

Ramanslag

Forskningsrådet för arbetsliv och
socialvetenskap:

Forskning (Ramanslag)		18 931	414 160	-6 977	426 114	-412 003	14 111
-----------------------	--	--------	---------	--------	---------	----------	--------

UO 09 4:5 AP. 12

Ramanslag

Forskningsrådet för arbetsliv och
socialvetenskap:

Forskning inom äldreområdet (Ramanslag)		0	35 000	0	35 000	-35 000	0
---	--	---	--------	---	--------	---------	---

Summa		19 835	474 724	-7 122	487 437	-473 820	13 617
--------------	--	---------------	----------------	---------------	----------------	-----------------	---------------

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Not 22	Tilldelat bemyn- digande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
					2013	2014	2015	2016

UO 09 6:2 AP. 1

Ramanslag

Forskningsrådet för arbetsliv
och socialvetenskap:

Forskning (Ramanslag)		821 000	827 359	768 965	389 278	273 139	98 020	8 528
-----------------------	--	---------	---------	---------	---------	---------	--------	-------

UO 09 4:5 AP. 12

Ramanslag

Forskningsrådet för arbetsliv
och socialvetenskap:

Forskning inom äldreområdet (Ramanslag)		70 000	67 200	47 979	24 182	21 797	2 000	0
---	--	--------	--------	--------	--------	--------	-------	---

Summa		891 000	894 559	816 944	413 460	294 936	100 020	8 528
--------------	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	--------------

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 4 januari. Brytdagen föregående år var den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 10 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2011 är oförändrad 154 tkr 2012.

UPPLYSNINGAR AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Efter en inventering av varulagret vid halvårsskiftet 2012 nedskrevs värdet till 0 kr. Nedskrivningen uppgick till 174 tkr.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Bärbara datorer tas inte upp som anläggningstillgång då livslängden beräknas understiga tre år.

Avskrivning sker enligt plan. Den är baserad på anläggningstillgångens anskaffningsvärde och uppskattad ekonomisk livslängd. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

- 3 år Datorer och kringutrustning
- 5 år Övriga kontorsmaskiner
- 5 år Inredningsinventarier
- 5 år Immateriella tillgångar

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

ERSÄTTNINGAR OCH ANDRA FÖRMÅNER

Ledamöter och ersättare	Ersättn (tkr)	Övriga styrelseuppdrag
Albin, Maria	36	-
Antonsson, Ann-Beth	42	-
Boström, Mona	18	Mona Boström AB
Edström, Örjan	36	-
Fritzell, Johan	85	-
Hensing, Gunnel	44	Systembolagets råd för alkoholforskning
Hetzler, Antoinette	55	-
Härenstam, Annika	46	-
Johansson, Elaine	32	-
Johansson, Gunnar	38	-
Johansson, Per	37	-
Jonsson, Johan	17	-
Leifman, Håkan	37	Statens institutionsstyrelse insynsråd
Löwstedt, Jan	51	-
Malmberg, Gunnar	37	-
Nilsson Bågenholm, Eva	39	-
Råbergh, Christian	32	-
Sandin, Bengt	40	-
Ståhlberg, Ann-Charlotte	40	IFAU:s vetenskapliga råd, Nämnden för Konsumentprisindex vid SCB
Ståldal, Ewa	62	PTS, SOS Alarm AB, Bactiguard AB
Sverke, Magnus	43	Gymnastik- och idrottshögskolan
Szebehely, Marta	50	-
Thelning, Erika	32	Statens Tjänstepensionsverk (SPV)
Torén, Kjell	38	-
Zettermark, Åke	36	-
Huvudsekreterare		
Hjelmquist, Erland	1216	Statens folkhälsoinstituts insynsråd

ANSTÄLLDAS SJUKFRÅNVARO

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2012	2011
Totalt	3,55	0,98
Andel 60 dagar eller mer	1,41	0
Kvinnor	4,59	1,24
Män	*	*
Anställda – 29 år	—	—
Anställda 30 – 49 år	*	*
Anställda 50 år –	4,40	0,98

* Redovisas ej då antalet understiger 10 personer.

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

2012 2011

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen	19	70
Summa	19	70

Intäkter av bokförsäljning. Varulagret är avskaffat fr.o.m halvårsskiftet 2012.

Not 2 Intäkter av bidrag

Intäkter av bidrag	8 816	6 636
Posten består av 8 541 tkr från EU-institution för COFAS och ERA-nets och 250 tkr från Centralförbundet för socialt arbete för Socialtjänstforum samt 25 tkr från kommun och landsting.		

Not 3 Finansiella intäkter

Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	85	114
Summa	85	114

Ränteintäkter från RGK, totalt 850 tkr, har fördelats mellan förvaltningsanslaget och forskningsanslaget, 10 % respektive 90 % då båda anslagen är räntebelagda. 765 tkr redovisas under transfereringsavsnittet.

Not 4 Kostnader för personal

Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	15 488	14 420
Övriga kostnader för personal	10 274	7 771
Summa	25 762	22 191

Not 5 Övriga driftkostnader

Reparationer och underhåll	89	34
Resor, representation, information	2 390	3 925
Köp av varor	770	677
Köp av tjänster	8 930	10 329
Förändring av varulager	174	31
Övrigt	591	378
Summa	12 944	15 374

Not 6 Finansiella kostnader

Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	0
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	6	10
Övriga finansiella kostnader	3	1
Summa	10	11

Not 7 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10 300	3 500
Summa	10 300	3 500

Posten består av 6 800 tkr från Regeringskansliet för "Företagshälsövård" och av 3 000 tkr från Vetenskapsrådet för "Barns hälsa i ett samhällsperspektiv" samt 500 tkr från Kammarkollegiet för "Ungdomsforskning och kunskapsförmedling".

NOTER TILL BALANSRÄKNING

	2012 -12-31	2011 -12-31
--	----------------	----------------

Not 8 Balanserade utgifter för utveckling

Ingående anskaffningsvärde	5 930	5 930
Årets anskaffningar	212	0
Summa anskaffningsvärde	6 142	5 930
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 548	-5 417
Årets avskrivningar	-154	-131
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 702	-5 548
Utgående bokfört värde	439	382

Not 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Ingående anskaffningsvärde	3 428	3 408
Årets anskaffningar	0	20
Summa anskaffningsvärde	3 428	3 428
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 378	-3 306
Årets avskrivningar	-22	-72
Summa ackumulerade avskrivningar	-3 400	-3 378
Utgående bokfört värde	28	50
varav finansiell leasing	0	0

Not 10 Varulager m.m.

Varulager och förråd	0	174
	0	174

Varulagret som avser böcker och tidskrifter har avskaffats under året.

Not 11 Fordringar hos andra myndigheter

Fordran ingående mervärdesskatt	470	1 245
Kundfordringar hos andra myndigheter	0	100
Summa	470	1 345

Not 12 Förutbetalda kostnader

Förutbetalda hyreskostnader	703	651
Övriga förutbetalda kostnader	131	243
Summa	834	894

Not 13 Avräkning med statsverket

Anslag i icke räntebärande flöde

Ingående balans	-3 750	0
Redovisat mot anslag	35 000	35 000
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-32 800	-38 750

Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-1 550	-3 750
--	---------------	---------------

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	-19 835	-12 932
Redovisat mot anslag	438 820	416 460
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-439 724	-423 753
Återbetalning av anslagsmedel	7 122	390

Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-13 616	-19 835
---	----------------	----------------

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	154	154
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	154	154

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-32 800	-38 750
Betalningar hänförliga till anslag och ankomsttitlar	32 800	38 750
Saldo	0	0

Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto	0	0
---	----------	----------

Summa Avräkning med statsverket	-15 012	-23 431
--	----------------	----------------

Not 14 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning	55	117
Årets pensionskostnad	310	0
Årets pensionsutbetalningar	-133	-61
Utgående avsättning	232	55

Not 15 Övriga avsättningar

Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder

Ingående balans	127	83
Årets förändring	46	43
Utgående balans	173	127

Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder har omklassificerats och redovisas som avsättningar från år 2011 enligt ESV:s handledning för personalkostnader.

Not 16 Lån i Riksgäldskontoret

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

Ingående balans	432	613
Under året nyupptagna lån	212	21
Årets amorteringar	-176	-202
Utgående balans	467	432

Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	3 500
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	467	432

Not 17 Skulder till andra myndigheter

Utgående mervärdesskatt	0	2
Arbetsgivaravgifter	515	668
Leverantörsskulder andra myndigheter	518	360
Summa	1 034	1 030

Not 18 Upplupna kostnader

Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	1 226	1 025
Övriga upplupna kostnader	465	432
Summa	1 691	1 457

Not 19 Oförbrukade bidrag

Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	13 820	20 620
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	5 327	13 664
Summa	19 147	34 284
varav för transfereringar	19 147	34 284

NOTER TILL ANSLAGS- REDOVISNING

Not 20 Anslagsredovisning

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskaps räntekonto i Riksgäldskontoret tillförs en tolfedel av anslagsmedlen per månad.

De räntebärande anslag/anslagsposter som står till Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskaps disposition är följande:

Uo 09 6:1 ap.1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Förvaltning

Uo 09 6:2 ap.1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Forskning

Uo 09 4:5 ap.12 Forskningsrådet för arbetsliv & socialvetenskap

Forskning inom äldreområdet

Enligt regeringsbeslut S2011 / 11229/VS (delvis) tilldelas FAS ytterligare 35 000 tkr via Kammarkollegiet inom ovanstående anslagspost.

Anslagskredit:

Enligt regleringsbrevet disponerar FAS en anslagskredit enligt följande:

767 tkr för anslag 6:1 ap. 1 och 12 425 tkr för anslag 6:2 ap. 1

Under 2012 har FAS utnyttjat 494 tkr av anslagskrediten inom anslag 6:1 ap. 1.

Not 21 Uo 09 6:2 ap. 1

Finansiella villkor för anslag 6:2 ap. 1

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning

Anslaget ska förutom olika former av stöd till forskning finansiera utvärderingar, beredskapsarbete, konferenser, vissa resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet samt informationsinsatser.

Forskningsmedel bör så långt som möjligt utbetalas med högst en tolfedel av anslaget före utgången av varje månad i enlighet med av rådet fattade beslut.

Medel får ej användas för stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan studiefinansiering för doktorander.

I enlighet med propositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) ska bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor omfatta medel för det direkta och det indirekta kostnaderna i samma proportioner som beräknats för projektet i sin helhet. Avsikten är därvid inte att åstadkomma en generell höjning av statliga myndigheters finansiering av det indirekta kostnaderna, utan att den ska anpassas till den faktiska situationen i det enskilda fallet.

FAS ska återrapportera omfattningen och erfarenheterna av detta.

FAS ska använda minst:

15 000 000 kr för ett tvärvetenskapligt forskningsprogram om alkohol, narkotika och tobak.

17 500 000 kr för arbetslivsforskning.

Not 22 Bemyndigande

Uo 09 6:2 ap.1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

ap. 1 Forskning

Bemyndiganderamen ändrades till 821 000 tkr enligt regeringsbeslut för budgetår 2012 (Regeringsbeslut V:1, 2012-06-20, S2012/4515/SAM (slutligt)).

Uo 09 4:5 ap.12 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

ap. 12 Forskning inom äldreområdet

Utestående åtaganden för båda anslagen ligger inom den tilldelade bemyndiganderamen.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(belopp i tusental kronor)

	2012	2011	2010	2009	2008
LÅNERAM RIKSGÄLDSKONTORET					
Beviljad	4 000	3 500	3 500	4 000	3 000
Utnyttjad	467	432	613	573	461
KONTOKREDITER RIKSGÄLDSKONTORET					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
RÄNTEKONTO RIKSGÄLDSKONTORET					
Ränteintäkter	850	1 146	226	184	452
Räntekostnader	0	0	0	0	0
AVGIFTSINTÄKTER					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	19	70	160	173	339
ANSLAGSKREDIT					
Beviljad anslag 09 6:1 ap.1	767	759	755	728	716
Utnyttjad anslag 09 6:1 ap.1	494	0	0	0	277
Beviljad anslag 09 6:2 ap.1	12 425	11 953	11 787	11 768	10 260
Utnyttjad anslag 09 6:2 ap.1	0	0	0	0	136
ANSLAG					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande 09 6:1 ap.1	-494	904	1 128	35	-277
Anslagssparande 09 6:2 ap.1	14 111	18 931	11 804	5 557	-136
Anslagssparande 09 4:5 ap.12	0	0	5	0	0
Anslagssparande 13 3:1 ap.4	0	0	157	540	4 733
BEMYNDIGANDEN					
<i>Anslag 09 6:2 ap.1 Forskning</i>					
Tilldelade	821 000	897 000	758 000	758 000	583 000
Summa gjorda åtaganden	768 965	827 359	690 861	731 513	589 521
BEMYNDIGANDEN					
<i>Anslag 09 4:5 ap.12 Forskning inom äldreområdet</i>					
Tilldelade	70 000	70 000	0	0	0
Summa gjorda åtaganden	47 979	67 200	0	0	0

(belopp i tusental kronor)

	2012	2011	2010	2009	2008
PERSONAL					
Antalet årsarbetskrafter (st)	22	21	21	22	23
Medelantalet anställda (st)	23	22	22	23	26
DRIFTKOSTNAD PER ÅRSARBETSKRAFT	1 888	1 927	1 651	1 756	1 546
KAPITALFÖRÄNDRING*					
Årets	0	0	0	0	120
Balanserad	0	0	0	0	-596

* Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsmässigt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

Balanserad kapitalförändring från 2008 har reglerats i samband med övergången till kostnadsmässig anslagsavräkning.

UNDERSKRIFTER

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap har den 14 februari 2013 fattat beslut om årsredovisning för 2012.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ewa Stålldal

Gerd Ahlström

Boel Andersson Gäre

Gunnel Hensing

Annika Härenstam

Johan Jonsson

Jan Löwstedt

Eva Nilsson Bågenholm

Christian Råberg

Bengt Sandin

Magnus Sverke

Marta Szebehely

Kjell Torén

Erland Hjelmquist

STYRELSE

FAS styrelse 2010-2012

Översta raden: Eva Nilsson Bågenholm, Jan Löwstedt, Örjan Edström, Annika Härenstam, Marta Szebehely, Johan Fritzell, Antoinette Hetzler, Bengt Sandin, Maria Albin, Johan Jonsson, Gunnel Hensing, Christian Råbergh, Elaine Johansson, Per Johansson, Ann-Charlotte Ståhlberg, Åke Zettermark och Gunnar Johansson

Nedre raden: Magnus Sverke, Gunnar Malmberg, Erland Hjelmquist (huvudsekreterare), Ewa Stålldal (ordförande), Kjell Torén (vice ordförande), Ann-Beth Antonsson och Håkan Leifman

Ej med: Mona Boström och Erika Thelning

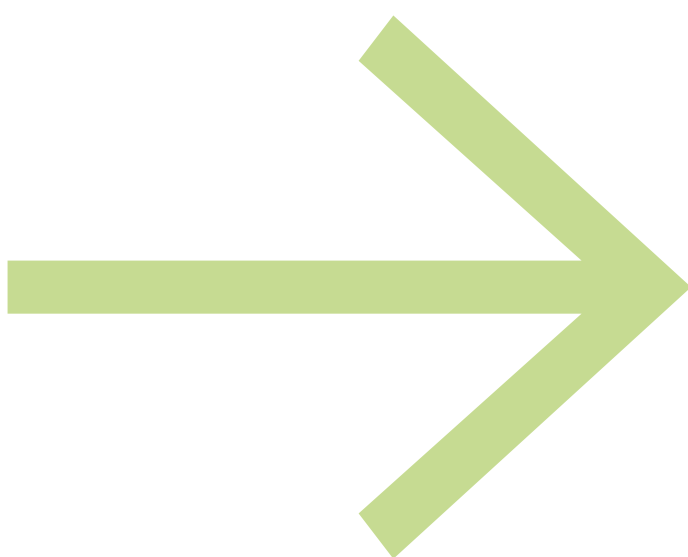

FAS styrelse 2013-2015

Översta raden: Laura Hartman, Marta Szebehely, Maria Albin, Lars Alfredsson, Christian Råbergh, Mona Boström, Peter Fredriksson, Gunnel Hensing, Michael Tåhlin, Eva Nilsson Bågenholm, Maria Stanfors, Rosemarie Klefsgård och Jan Löwstedt

Nedre raden: Magnus Sverke, Annika Härenstam, Bengt Sandin, Ewa Stålldal (ordförande), Johan Jonsson, Gerd Ahlström och Boel Andersson Gäre

Ej med: Lena Abrahamsson, Elisabet Cedersund, Monica Samuelsson, Gunilla Thunberg och Kjell Torén

TABELLBILAGA

Tabell 1. Antal projektansökningar åren 2010–2012, fördelat på huvudområde

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	124	114	108
Arbetsorganisation	135	149	182
Arbetsmarknad	86	102	103
Folkhälsa	232	272	258
Välfärd och socialförsäkring	108	128	158
Omsorg och sociala relationer	120	132	132
Totalt	805	897	941

Tabell 2. Beviljandegraden för projektansökningar åren 2010–2012, fördelat på huvudområde

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	13	17	15
Arbetsorganisation	9	11	8
Arbetsmarknad	19	11	11
Folkhälsa	14	9	8
Välfärd och socialförsäkring	7	8	8
Omsorg och sociala relationer	8	9	12
Totalt	12	10	10

Tabell 3. Beviljandegrad för fullständiga ansökningar, åren 2010–2012

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	48	53	52
Arbetsorganisation	33	38	44
Arbetsmarknad	52	50	48
Folkhälsa	49	48	37
Välfärd och socialförsäkring	35	45	50
Omsorg och sociala relationer	37	40	53
Totalt	43	46	46

Tabell 4. Antal postdoc-ansökningar 2010–2012, fördelat på huvudområde

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	8	6	6
Arbetsorganisation	14	11	8
Arbetsmarknad	7	10	8
Folkhälsa	26	33	22
Välfärd och socialförsäkring	9	10	16
Omsorg och sociala relationer	14	11	7

Tabell 5. Beviljandegraden för postdoc 2010–2012, fördelat på huvudområde

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	25	17	17
Arbetsorganisation	21	18	38
Arbetsmarknad	14	20	38
Folkhälsa	23	12	5
Välfärd och socialförsäkring	11	20	13
Omsorg och sociala relationer	21	18	29
Totalt	20	16	18

Tabell 6. Sökt projektbidrag för de ansökningar som beviljats anslag, åren 2010–2012, mnkr

Huvudområde	Mnkr		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	44	51	52
Arbetsorganisation	55	55	58
Arbetsmarknad	33	40	39
Folkhälsa	96	81	78
Välfärd och socialförsäkring	31	43	51
Omsorg och sociala relationer	34	47	62

Tabell 7. Genomsnittlig beviljad bidragsstorlek under perioden 2010–2012

Huvudområde	Mnkr		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	1,9	2,3	2,6
Arbetsorganisation	3,2	3,0	3,2
Arbetsmarknad	2,5	3,0	3,1
Folkhälsa	1,9	2,2	2,6
Välfärd och socialförsäkring	3,6	3,7	3,5
Omsorg och sociala relationer	2,5	2,5	2,7
Totalt	2,4	2,6	2,9

Tabell 8. Bidragskvot för perioden 2010–2012, i procent

Huvudområde	Procent		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	69	77	79
Arbetsorganisation	70	65	83
Arbetsmarknad	90	82	88
Folkhälsa	65	66	67
Välfärd och socialförsäkring	91	85	82
Omsorg och sociala relationer	73	63	71
Totalt	73	72	77

Tabell 9. Andelen sökande som beviljats forskningsstöd* för första gången under perioden 2010–2012

Huvudområde	Procent		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	38	35	44
Arbetsorganisation	50	67	73
Arbetsmarknad	75	45	36
Folkhälsa	41	64	45
Välfärd och socialförsäkring	63	20	50
Omsorg och sociala relationer	50	58	56
Totalt	44	43	51

*Projektbidrag, programstöd, anställningar, centrumbildningar och postdoc-bidrag

Tabell 10. Årligt beviljat forskningsstöd för projekt och postdoc under perioden 2010–2012, mnkr

Huvudområde	Mnkr		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	33	41	43
Arbetsorganisation	43	39	53
Arbetsmarknad	31	36	39
Folkhälsa	71	62	54
Välfärd och socialförsäkring	30	40	45
Omsorg och sociala relationer	29	33	47

Tabell 11. Årligt beviljat övrigt forskningsstöd* under perioden 2010–2012, mnkr

Huvudområde	Mnkr		
	2010	2011	2012
Arbete och hälsa	4,0	1,7	3,3
Arbetsorganisation	2,1	2,8	3,7
Arbetsmarknad	1,7	1,7	1,0
Folkhälsa	7,5	4,4	16,0
Välfärd och socialförsäkring	2,3	2,1	4,6
Omsorg och sociala relationer	2,6	1,8	4,3

*Nätverk, EU-planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag, stipendier, gästforskare och konferenser

Tabell 12. Beviljat forskningsstöd 2012 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)

	Mnkr
Linnéuniversitetet	1,9
Övriga universitet	3,7
Karlstads universitet	4,5
Örebro universitet	5,5
Övriga medelsförvaltare	13,0
Uppsala universitet	15,4
Högskolor	25,0
Linköpings universitet	26,4
Umeå universitet	35,6
Göteborgs universitet	38,5
Lunds universitet	40,0
Karolinska institutet	50,7
Stockholms universitet	69,0

Tabell 13. Årligt beviljat forskningsstöd 2010–2012 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)

	Mnkr
Linnéuniversitetet	5
Örebro universitet	12
Karlstad universitet	14
Övriga universitet	27
Övriga medelsförvaltare	35
Högskolor	47
Linköpings universitet	57
Uppsala universitet	60
Lunds universitet	82
Umeå universitet	106
Göteborgs universitet	126
Stockholms universitet	152
Karolinska institutet	156

Tabell 14. Könsfördelning i FAS prioriteringskommittéer år 2012 (antal ledamöter)

	Män	Kvinnor
Arbete, miljö och hälsa	5	4
Arbete, vardag och hälsa	4	5
Arbetsorganisation	3	4
Arbetsmarknad	4	3
Folkhälsa	5	4
Välfärd och socialförsäkring	4	3
Omsorg och sociala relationer	3	5

Tabell 15. Könsfördelningen av projektansökningar fördelade på skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar, år 2012

	Beviljade	Fullständiga ansökningar	Skisser
Män	44	87	418
Kvinnor	46	110	523

Tabell 16. Könsfördelningen av skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar uppdelade på huvudområde, år 2012

		Män	Kvinnor
OMS	Beviljade	5	11
	Fullständiga ansökningar	10	20
	Skisser	59	73
VÄL	Beviljade	6	6
	Fullständiga ansökningar	13	11
	Skisser	78	80
FH	Beviljade	11	9
	Fullständiga ansökningar	27	28
	Skisser	110	148
AMK	Beviljade	6	5
	Fullständiga ansökningar	13	10
	Skisser	49	54
AO	Beviljade	8	7
	Fullständiga ansökningar	14	20
	Skisser	82	100
AH	Beviljade	8	8
	Fullständiga ansökningar	10	21
	Skisser	40	68

Tabell 17. Beviljandegraden för män och kvinnor per huvudområde för projektansökningar, år 2012

Huvudområde	Män	Kvinnor
Omsorg och sociala relationer	8	15
Välfärd och socialförsäkring	8	8
Folkhälsa	10	6
Arbetsmarknad	12	9
Arbetsorganisation	10	7
Arbete och hälsa	20	12

Tabell 18. Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt 2012

	Arbete och hälsa	Arbetsorganisation	Arbetsmarknad	Folkhälsa	Välfärd	Omsorg
–39	4	5	6	3	3	2
40–49	5	2	1	7	7	5
50–59	4	7	3	4	2	6
60–	3	1	1	6	0	3

Tabell 19. Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt under perioden 2010–2012

	2010	2011	2012
–39	16	21	23
40–49	23	23	27
50–59	36	21	26
60–	15	21	14

Tabell 20. Åldersfördelningen bland sökande till juniorforskarbidrag 2012

	2012	2011
–39	55	60
40–49	31	34
50–59	13	6
60–	1	0

FAS ÅRSREDOVISNING 2012

ISBN 978-91-89602-46-5

Produktion: www.wognum.se

Tryck: JustNu

FAS, Box 894, 101 37 Stockholm
www.fas.se

VÄGEN TILL **MER KUNSKAP**

FAS finansierar och initierar forskning för att främja människors hälsa, arbetsliv och välfärd. För 2013 har FAS fått ett utökat uppdrag inom vårdforskning respektive åldrande och hälsa. Andra centrala delar av verksamheten är analys och utvärdering, arbeta för ökat nationellt och internationellt utbyte samt kommunikation.

För mer information, www.fas.se

**FAS initierar och finansierar grundläggande
och behovsstyrd forskning för att främja människors
arbetsliv, hälsa och välfärd.**

FORSKNINGSRÅDET FÖR ARBETSLIV OCH SOCIALVETENSKAP

Adress: Box 894, 101 37 Stockholm · Besöksadress: Westmanska Palatset, Wallingatan 2
Telefon: 08-775 40 70 · E-post: fas@fas.s · www.fas.se

ISBN 978-91-89602-46-5